

Tukuma novada pašvaldības iestāde
„Tukuma novada sociālais dienests”

2022.GADA PUBLISKAIS PĀRSKATS

Tukums 2023

SATURA RĀDĪTĀJS

1.	VISPĀRĪGĀ INFORMĀCIJA	3
2.	PERSONĀLS UN DARBĪBAS REZULTĀTI	5
2.1	SOCIĀLAIS DARBS.....	9
2.1.1	Sociālais darbs ar ģimenēm ar bērniem	9
2.1.2	Sociālais darbs ar pilngadīgām personām.....	12
2.1.3	Kopienas sociālais darbs	14
2.2	SOCIĀLĀ PALĪDZĪBA UN CITI ATBALSTA PASĀKUMI	16
2.3	SOCIĀLIE PAKALPOJUMI.....	20
2.4	ASISTENTA PAKALPOJUMS PAŠVALDĪBĀ	28
2.5	PROJEKTI	30
3.	KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU	32
4.	2023.GADĀ PLĀNOTIE PASĀKUMI	33

1. VISPĀRĪGĀ INFORMĀCIJA

Tukuma novada pašvaldības iestāde „Tukuma novada sociālais dienests” (turpmāk – Tukuma novada sociālais dienests) ir ar Tukuma novada Domes 2020.gada 28.oktobra lēmumu izveidota iestāde.

Tukuma novada sociālais dienests darbību uzsācis 2021.gada 1.janvārī. Iestādes direktore ir Ina Balgalve.

Tukuma novada sociālā dienesta **funkcijas un pienākumi** ir nodrošināt pašvaldības teritorijā dzīvojošo iedzīvotāju vajadzībām atbilstošus sociālos pakalpojumus un sociālo palīdzību, kā arī nodrošināt sociālo darbu ar personām, ģimenēm un personu grupām, profesionāli izvērtējot personu vajadzības, materiālos un personiskos resursus; organizējot personai nepieciešamos sociālos pakalpojumus un sociālo palīdzību sociālo problēmu risināšanai.

No 2021.gada 12.jūlija Tukuma novada sociālā dienesta funkciju un tiešās darbības īstenošanai iestādes **struktūru** veido tās darbības virzieniem atbilstošas nodaļas:

- Ģimenes atbalsta nodaļa;

- Atbalsta nodaļa pilngadīgām personām;

- Sociālās palīdzības nodaļa;

- Rehabilitācijas nodaļa, ar struktūrvienībām:

 - Dienas aprūpes centrs „Saime”;

 - Dienas aprūpes centrs „Saimīte”;

 - Dienas aprūpes centrs “Rīti”;

 - Dienas aprūpes centrs “Saulespuķe”;

 - Patversme ģimenēm ar bērniem;

 - Centrs “Avotiņš”;

 - Atbalsta dzīvokļi;

 - Konsultatīvais darbs

- Izmitināšanas pakalpojumu nodaļa, ar struktūrvienībām

 - Tukuma patversme;

 - Grupu dzīvoklis „Mežrozītes”;

 - Grupu dzīvoklis “Lodes”

 - Grupu dzīvoklis, adrese Meža iela 4-43, Tukums, Tukuma novads.

 - Pansija - Ķiršu iela 10, Kandava

- Kopienas darba nodaļa

 - Kopienas centru darba nodrošināšana:

 - Lestenes kopienas centrs “Saulstari”

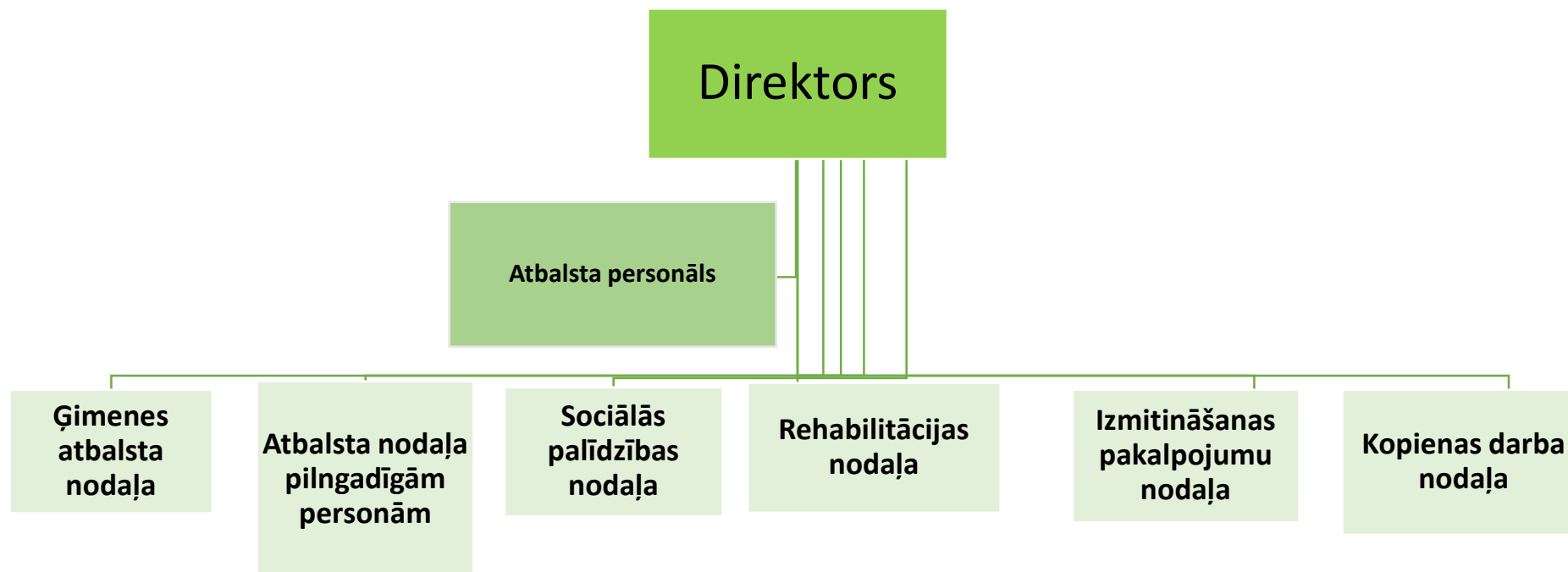
 - Irlavas kopienas centrs “Dzintariņi”

 - Sēmes kopienas centrs “Mūsmājas”

 - Džūkstes kopienas centrs “Tev”

Tukuma novada sociālā dienesta juridiskā adrese ir Tidaholmas iela 1, Tukums, Tukuma novads.

Tukuma novada sociālā dienesta struktūra uz 31.12.2022. aplūkojama 1.1.attēlā.

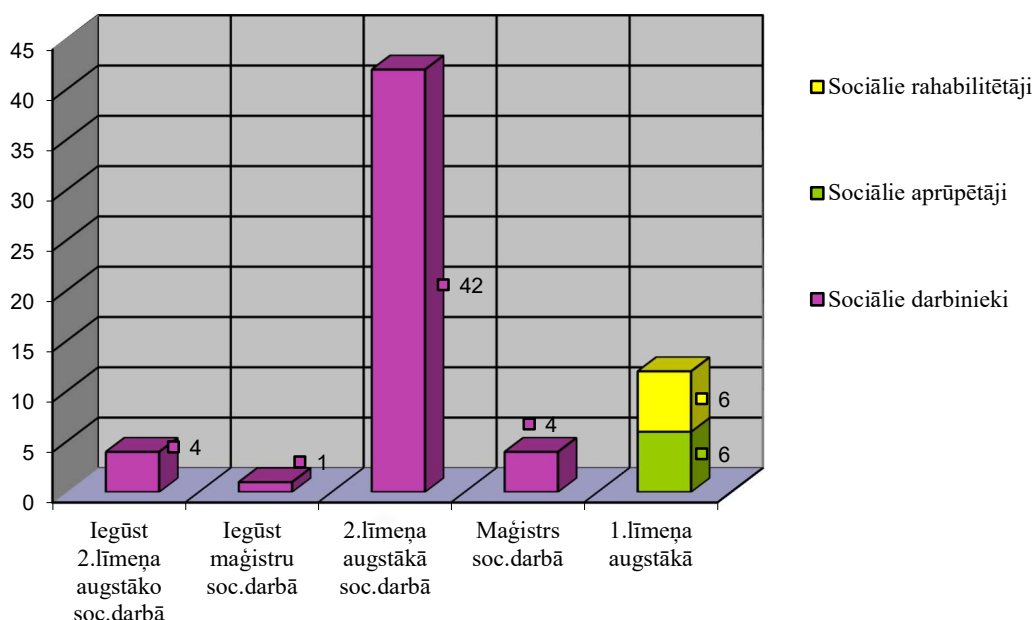

1.1.attēls Tukuma novada sociālā dienesta struktūra uz 31.12.2022.

2. PERSONĀLS UN DARBĪBAS REZULTĀTI

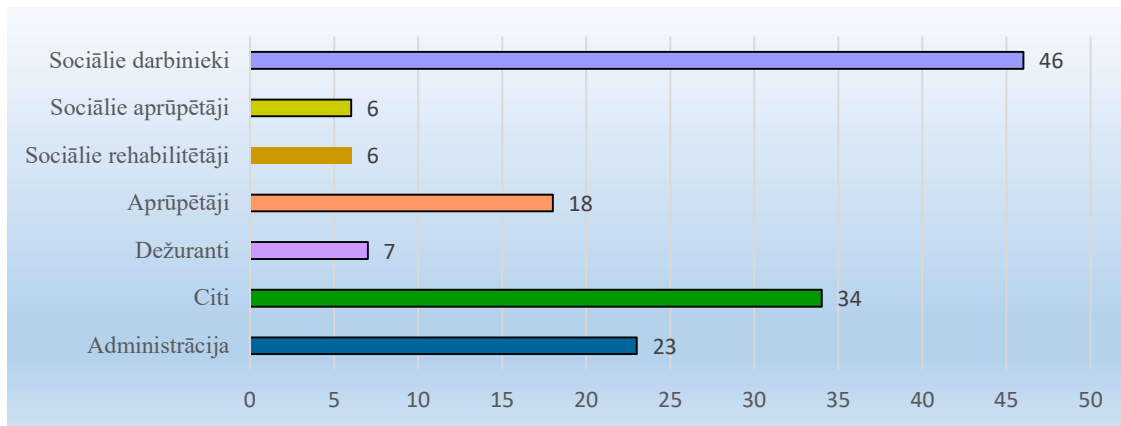
Personāla lietvedību, personāla datu uzkrāšanu, sistematizēšanu un analīzi iestādē nodrošina personāla speciālists. 2022. gadā iestādē tika nodarbināti 140 darbinieki.

No iestādē nodarbinātajiem 58 sociālā darba speciālistiem(sociālie darbinieki(46), sociālie aprūpētāji(6), sociālie rehabilitētāji(6)) atbilstoša pirmā līmeņa augstākā(sociālajiem aprūpētājiem un rehabilitētājiem) vai otrā līmeņa augstākā(sociālajiem darbiniekiem) izglītība ir iegūta 54 darbiniekiem, 4 sociālie darbinieki turpina studēt, lai iegūtu atbilstošu izglītību. Lai nodrošinātu sociālās palīdzības sniegšanas nepārtrauktību, kā īslaicīgs risinājums, kamēr tiek meklēti sociālie darbinieki ar atbilstošu izglītību, 2022. gadā iestādē tika nodarbināti 3 klientu apkalpošanas speciālisti. No visiem pašreiz nodarbinātajiem sociālā darba speciālistiem maģistra grādu ir ieguvuši 4 darbinieki, kā arī 1 darbinieks ir uzsācis studijas maģistratūrā, lai iegūtu maģistra grādu sociālajā darbā. Dati par sociālā darba speciālistu izglītības sadalījumu 2022. gadā apkopoti *2.1.attēlā*:

2.1. attēls Sociālā darba speciālistu izglītība 2022.gadā

2.2. attēlā ir uzskatāmi parādīts iestādes darbinieku skaita sadalījums 2022. gadā. Kā redzams, dominējoši iestādē ir nodarbināti sociālā darba speciālisti un darbinieki, kuri nodrošina sociālo pakalpojumu- dienas centru, patversmju, grupu un sociālo dzīvokļu pakalpojumu saņemšanu novada iedzīvotājiem.

2.2.attēls Darbinieku skaita sadalījums 2022.gadā

Dokumentu pārvaldība. 2022.gadā Tukuma novada sociālā dienesta dokumentu pārvaldību nodrošina kancelejas pārzinis(Tukumā), trīs lietveži(Tukumā), divi klientu apkalpošanas speciālisti(Kandavā un Tukumā).

Tukuma novada sociālajā dienestā kā visās Tukuma novada pašvaldības iestādēs dokumentu aprīte notiek dokumentu vadības sistēmā LIETVARIS(turpmāk-LIETVARIS). Sociālās palīdzības un sociālo pakalpojumu un saņēmēju uzskaitē notiek Sociālās palīdzības un sociālo pakalpojumu administrēšanas lietojumprogrammā (turpmāk-SOPA). Dokumentu(iesniegumu, izziņu, lēmumu par sociālo palīdzību un sociālajiem pakalpojumiem) reģistrēšana notiek sasaistē ar LIETVARIS. SOPA tiek uzkrāta informācija par klientiem paralēli papīra formai- veidojot klientu elektroniskās lietas.

SOPA nodrošina sasaisti ar valsts reģistriem informācijas pārbaudei un nodošanai. SOPA sistēmai ir sasaiste ar dažādiem valsts reģistriem, no kuriem saņem informāciju: Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes Iedzīvotāju reģistru(personu pamatdati), Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūru(ienākumi), Nodarbinātības valsts aģentūru(bezdarbnieku informācija), Veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu valsts komisiju (invaliditāte), Ceļu satiksmes drošības direkciju, Valsts tehniskās uzraudzības aģentūru (transportlīdzekļi), Valsts zemes dienesta Kadastra reģistru(nekustamie īpašumi), Valsts vienoto datorizēto zemesgrāmatu(nekustamie īpašumi), Valsts ieņēmumu dienestu(ienākumi, darba vietas), Uzņēmumu reģistru (uzņēmumi), Lauku atbalsta dienestu(ienākumi), Valsts izglītības informācijas sistēmu(piesaiste izglītības iestādēm), Uzturlīdzekļu garantiju fonda administrācija(ienākumi), Nepilngadīgo personu atbalsta informācijas sistēmu(aprūpes iestāžu informācija), LM SPOLIS (valsts līdzfinansējums). No SOPA notiek datu nodošana ārējām iestādēm: Labklājības ministrijai (uz Valsts sociālās politikas monitoringa informācijas sistēmu (SPOLIS), Juridiskās palīdzības administrācijai(mājsaimniecības statuss), Nodarbinātības valsts aģentūra(mājsaimniecības statuss), Valsts policijai(caur Nepilngadīgo personu atbalsta informācijas sistēmu), Valsts izglītības informācijas sistēmai, Aizsargātā lietotāja datu informācijas sistēmai (mājsaimniecības statuss), Bāriņtiesai uz Bāriņtiesas informācijas sistēmu BARIS(mājsaimniecības statuss, apsekošanas), Pašvaldībai uz Pašvaldības dzīvokļu uzskaites un aprītes sistēmu BRIDZIS(personas sociālais statuss), Pašvaldībai uz Nekustamā īpašuma nodokļa administrēšanas sistēmu NINO(mājsaimniecības statuss)

Tukuma novada sociālajā dienestā kā arī visā pašvaldībā **personāla lietvedības** uzskaitē notiek elektroniski personāla lietojumprogrammās KADRI un „Darba laika uzskaitē”. Papildus notiek arī papīra personāla kartotēkas uzskaitē. Personāls

atvaļinājuma un papildu atlīdzības iesniegumu iesniegšanai vadībai izmanto pašapkalpošanās portālu „Darbinieku iesniegumi un personas lieta”.

No 2021. gada Tukuma novada pašvaldībā ir **centralizēta grāmatvedība**, līdz ar to no LIETVARIS un SOPA grāmatvedībai tiek nodoti dokumenti un uzdevumi, kas nodrošina precīzu un pārskatāmu datu apmaiņu sociālās palīdzības administrēšanā. 2022. gadā tika sasaistīti SOPA un GVEDIS pabalstu un pakalpojumu EKK klasifikatori, lai automatizētu pabalstu izmaksu un pakalpojumu rēķinu apmaksu. Šī sasaiste būtiski saīsināja pabalstu izmaksu sarakstu un rēķinu apmaksu saskaņošanu un izmaksas laiku. SOPA un Centralizētā grāmatvedība un sistēmu izmantošana ekonomē Tukuma novada sociālā dienesta biroja papīru, atslogo Tukuma novada sociālā dienesta arhīvu. No 2022. gada grāmatvedībai iesniedzamie akti tiek parakstīti lietvedības sistēmā ar sistēmas parakstu un netiek parakstīti akti papīra formātā, lai atslogotu arhīvu un paātrinātu dokumentu apriti. Budžeta plānošanas un pārvaldības lietojumprogramma BUDŽETS ir integrēts ar resursu vadības sistēmu GVEDIS. Lietojumprogrammā BUDŽETS notiek iestādes budžeta pārvaldības organizēšana.

2022.gadā pabeigta 2020.gada nogalē likvidētās Tukuma novada pašvaldības aģentūras un 2021. gadā administratīvi teritoriālās reformas rezultātā likvidēto Engures, Jaunpils, Kandavas sociālo dienestu arhivējamo dokumentu sakārtošana.

2022.gadā dokumentu vadības sistēmā LIETVARIS un SOPA reģistrēti, apstrādāti apmēram **48770** dokumenti, tie ir saņemtie iedzīvotāju iesniegumi un izsniegtās izziņas, saņemtie un nosūtītie dokumenti, pieņemtie lēmumi par sociālo palīdzību, sociālajiem pakalpojumiem, personāla dokumenti, līgumi, pabalstu izmaksu saraksti, saņemtie rēķini, akti, iztikas līdzekļu deklarācijas un citi dokumenti. Dati atspoguļoti *2.3.tabulā* par 2019., 2020., 2021., 2022. gadiem- dati par 2019., 2020. gadiem par Tukuma novada sociālo dienestu pirms ATR un par 2021.gadu par Tukuma novada sociālo dienestu pēc ATR laika posmā no 01.07.2021.-31.12.2021., par 2021.gadu pieskaitot pārejošos dokumentus, piemēram, līgumi, jo Tukuma novada sociālais dienests ir likvidēto dienestu saistību pārņēmējs un 2022.gadu:

2.3.tabula

Statistika par dokumentu apriti 2019., 2020., 2021., 2022. gadā

Dokumenta veida nosaukums	2019. gadā	2020. gadā	1.07.-31.12.2021	2021. gadā	2022. gadā
Saņemtie iesniegumi par sociālo pal.un pak.	6051	6481	5437	9160	9278
Pieņemtie lēmumi par sociālo pal.un pak.	5568	5653	3383	6175	7725
Pabalstu izmaksu saraksti	2925	2694	2132	3424	6942
Saņemtie dokumenti(sarakste)	2579	2636	1597	2784	3346
Nosūtītie dokumenti(sarakste, nosūtīti lēmumi, u.c.dokumenti)	3880	4100	3800	4600	4800
Izsniegtās izziņas par trūc.vai maznodr.stat., ārkārtas un krīzes sit.	1605	1268	904+	1605	2408
Akti	479	533	417	696	749
Soc.darb.atzinumi	-	-	307	503	1159
Uzņēmumu līgumi t.sk.par asist.pak.	195	91	246	409	165
Līgumi par sociālajiem pakalpojumiem	325	279	226	494	498
Norīkojumi uz sociālajiem pakalpojumiem	277	279	141	280	259
Anketas Personas ikdienas aktivitāšu un vides novērtēšanas anketa	102	89	75	127	131

Dokumenta veida nosaukums	2019. gadā	2020. gadā	1.07.-31.12.2021 .	2021. gadā	2022. gadā
Saņemtie iesniegumi par sociālo pal.un pak.	6051	6481	5437	9160	9278
Pieņemtie lēmumi par sociālo pal.un pak.	5568	5653	3383	6175	7725
Pabalstu izmaksu saraksti	2925	2694	2132	3424	6942
Līgumi par klientu līdzdarbību	81	73	74	94	230
Apliecinājums Par sociālā darbinieka darbam ar personām ar atkarības problēmām konsultācijām	-	62	43	93	78
Soc.dzīv.mājas dzīves telpas īres līg. līdz 2022.g.	-	-	3	41	6
Saimnieciskie līgumi(t.sk.iepirkumi)	64	44	33	110	66
Rīkojumi pamatdarbības jautājumos	155	195	52	91	79
Sadarbības līgumi	74	47	20	42	15
Pilnvaras	44	30	24	68	65
Saņemtie rēķini	1687	1552	840	1471	1676
Pasta reģistrs	288	204	172	291	392
Personāla iesniegumi	282	288	203	353	573
Rīkojumi par personālu					395
Rīkojumi par darbinieku atvaļinājumiem	133	181	120	203	278
Rīkojumi par iekšzemes komandējumiem	63	40	40	72	112
Personāla izziņas	44	51	20	71	103
Darba līgumi	25	23	70	85	58
Iztikas līdzekļu deklarācijas	1872	1473	650	2012	3347
Kopā apstrādāti dokumenti(dati no lietvedības sistēmas un SOPA(ILD))	-	-	14221	34588	48870

2023.gadā Tukuma novada sociālajam dienestam tiks pievienots Bērnu un jauniešu centrs “Sapņi” kā struktūrvienība. Lietvedības speciālistiem pievienosies lietvedis, kas turpinās darbu jaunajā struktūrvienībā un organizēs likvidētās iestādes arhīva sakārtošanu.

2023. gadā plānots papildināt elektroniski iesniedzamo personāla iesniegumu sarakstu, lai mazinātu administratīvo slogu iesniegumu reģistrēšanai un apstrādei.

Nemitīgi tiek uzlabotas sistēmas un līdz ar to nākotnē paredzami papildinājumi un uzlabojami sistēmu iestatījumos un klasifikatoros.

2.1 SOCIĀLAIS DARBS

2.1.1 Sociālais darbs ar ģimenēm ar bērniem

Sociālo darbu ar ģimenēm un bērniem veic 16 sociālie darbinieki, t.sk. 2 vecākie sociālie darbinieki darbam ar ģimenēm ar bērniem, kuri sniedz metodisko atbalstu, 1 sociālais darbinieks darbam ar ģimenēm un bērniem pirmsskolas izglītības iestādēs, 2 sociālie darbinieki darbam ar jauniešu mērķgrupu, audžuģimenēm, aizbildņiem, bāreņiem un bez vecāku gādības palikušajiem bērniem.

Pārskata periodā izveidotas 52 ģimenes atbalsta klientu lietas. Aktīvas ir 264 klientu lietas. Kopējais personu skaits šajās ģimenēs ir 865, no kurām 492 ir bērni. Pārskata periodā slēgtas 90 ģimenes atbalsta klientu lietas.

Raksturīgākās sociālās problēmas ir ilgstošs bezdarbs, trūkums, ilgstoši nepietiekami finanšu līdzekļi, ģimenes nestabilitāte un ģimenes locekļu saskarsmes problemātika, sociālo un bērnu aprūpes prasmju trūkums vecākiem, vardarbība (gan pret bērniem, gan starp ģimenes locekļiem), bērnu pamešana novārtā (aprūpes un uzraudzības trūkums), pusaudžu devianta uzvedība, delinkvence, vecāku un bērnu atkarības problēmas (alkohols, narkotiskās vielas, azartspēles) antisociāla uzvedība, problēmas bērna izglītības un veselības jomā, pastāvīgi stresori vecāka dzīvē.

Iepriekš minētajām sociālajām problēmām pārklājoties un mijiedarbojoties vienai ar otru, veidojas multiproblēmas. Neatrisinātas sociālās problēmas rada jaunas un padziļina esošās. Lai palīdzētu šādai ģimenei atgriezties sabiedrības norisēs, to atveseļotu, nepieciešams mērķtiecīgs, organizēts ilgstošs process ar plašu pakalpojumu spektru, kas veicinātu sociālās pārmaiņas, risinātu cilvēku savstarpējo attiecību problēmas un dotu cilvēkiem iespējas un brīvību labklājības uzlabošanā. Respektējot Cilvēktiesību un sociālā taisnīguma principus, sociālais darbinieks regulāri novērtē klientu problēmas situāciju, palīdzības procesa efektivitāti, identificē problēmas saturu, nosaka sociālo faktoru ietekmi un sociālās situācijas attīstīšanu un, novērtējot klienta vajadzības, kopā ar klientu plāno nepieciešamos sociālos pakalpojumus.

Sociālās problēmas Tukuma novadā tāpat kā visur pasaulē ietekmēja Covid – 19 pandēmija. Attālinātais izglītības process, ierobežojumi dažādu institūciju darbībā, bērnu brīvā laika pavadīšanas iespēju trūkums, vecāku kā izglītotāju un atbalsta sniedzēju prasmju trūkums ietekmē izglītības ieguves iespēju - bērni un jaunieši izkrīt no izglītības sistēmas un iespējams neatgriezīsies, bērniem un jauniešiem ir ierobežotas iespējas komunicēt un saturīgi pavadīt brīvo laiku, kas rada dažādus riskus psihoemocionāli, vielu, ierīču lietošana u.t.t. Vardarbību, vecāku alkoholismu, aprūpes trūkumu nepamana vai pamanīs novēloti. Ģimenēs zūd regulēts dienas režīms, kas arī atsaucas uz bērnu fizisko un mentālo veselību. Ģimeņu dzīves kvalitāti ietekmē neziņa par rītdienu, daļa cilvēku ir zaudējuši darbu, daļai nepieciešams pārkvalificēties, samazinājušies ģimenes ienākumi, cilvēkiem rodas grūtības samaksāt rēķinus un ikdienas tēriņus, pieaug spriedze ģimenes locekļu starpā, konflikti.

Grupu darbs ar personām, personu grupām, ģimenēm

Pārskata periodā organizētas mērķu grupas un veikts grupu darbs ar personām, personu grupām un ģimenēm gan pilsētā, gan pagastu teritorijās, lai veicinātu ģimeņu ar bērniem, personu, personu grupu sociālo atbalstu, sociālo prasmju apguvi, sociālo integrāciju sabiedrībā.

2022.gadā turpinās darbs ar atbalsta grupām ģimenēm ar bērniem „**Bērnu emocionālā audzināšana**”. Noorganizēta 1 grupa no 09.02.2022. līdz 13.04.2022., kuru

apmeklēja 7 vecāki. Atbalsta grupas mērķis – sniegt izpratni par bērna no dzimšanas līdz 7 gadu vecumam attīstību un audzināšanas principiem, emocionālām un uzvedības grūtībām.

2022.gadā noorganizēta 1 grupa vecākiem “**Ceļvedis audzinot pusaudzi**”, kura norisinājās no 01.02.2022. līdz 05.04.2022., to apmeklēja 7 vecāki. Atbalsta grupas mērķis – sniegt izpratni vecākiem par to, kas pusaudžiem šajā vecumposmā (aptuveni 12 līdz 16 gadi) ir svarīgs, kas ar viņiem notiek un kā veidot veiksmīgu sadarbību ar bērniem, lai viņi kļūtu par nobriedušiem un veselīgiem pieaugušajiem.

Pārskata periodā no 15.oktobra līdz 31.decembrim notika **aizbildņu apmācības** 64 akadēmisko stundu apjomā gan bērna radniekiem, gan personām, kuras nav bērna radnieki. Mācību programmu veidoja 9 moduļi: drošas piesaistes veidošana, ģimenes un citu bērnam nozīmīgu saikņu saglabāšana, pozitīva disciplinēšana, bērna pozitīvas pašapziņas veicināšana, bērna attīstība līdz skolas vecumam, bērna attīstība pirmspusaudža un pusaudža vecumposmā. Apmācībās piedalījās 13 aizbildņi.

Sociālais darbs pirmsskolas izglītības iestādēs

Sociālais darbinieks darbam ar ģimenēm un bērniem sociālo darbu veic piecās pilsētas pirmsskolas izglītības iestādēs, vienu dienu nedēļā. Pēc saņemtās informācijas sociālais darbinieks darbam ar ģimenēm un bērniem nepieciešamības gadījumā, veic sociālās situācijas izpēti, sociālo problēmu identificēšanu, un nepieciešamības gadījumos uzsāk sociālo darbu ar ģimeni.

Starpinstitucionālā sadarbība Tukuma novadā

Bērnu tiesību aizsardzības jomā 2011.gada 24.novembrī ar Tukuma novada Domes lēmumu (prot.Nr.15, 5.§) ir izveidota Tukuma novada Domes Bērnu tiesību aizsardzības komisija un apstiprināts komisijas nolikums. Pārskata periodā notikušas 33 Tukuma novada Domes Bērnu tiesību aizsardzības komisijas sēdes. Sēdes notiek reizi nedēļā – otrdienās. Komisijas darbā piedalās Tukuma novada Bāriņtiesas, Tukuma novada Izglītības pārvaldes, Valsts policijas, Tukuma novada Pašvaldības policijas un Tukuma novada izglītības iestāžu pārstāvji.

Sēdēs izskatīti problēmu jautājumi: par bērniem, kuri neapmeklē izglītības iestādes neattaisnotu iemeslu dēļ; par bērnu uzvedību izglītības iestādēs; par bērnu pamatvajadzību nodrošināšanu; par vardarbību pret bērniem.

Pārskata periodā pirmreizēji iekārtotas 21 nepilngadīgo profilakses lietas. Pārskata periodā ir 30 aktīvas nepilngadīgo profilakses lietas.

Psihologa pakalpojumi

Psihologa konsultācijas tiek nodrošinātas sociālā dienesta un bāriņtiesas klientiem. Psihologa pakalpojums tiek pirktas saskaņā ar noslēgto līgumu. Pārskata periodā psihologa konsultācijas saņēmušas 86 personas, tai skaitā 37 pilngadīgas personas un 49 bērni.

PEP mammas pakalpojums

Pirmās emocionālās palīdzības (PEP) pakalpojumu bērna vecākam pārskata periodā saņēma 1 mamma. Pakalpojums tiek sniegts vecāka dzīvesvietā un ietver no 1 - 1,5 ilgu pakalpojuma sniedzēja konsultāciju vienā pakalpojuma sniegšanas reizē. Pakalpojums tiek sniegts pēc nepieciešamības 1-2 reizes nedēļā.

Sociālās rehabilitācijas pakalpojumi

Sociālais darbinieks darbam ar ģimeni ar bērniem izvērtē Tukuma novada iedzīvotāju vajadzību saņemt sociālās rehabilitācijas pakalpojumus dažādām mērķgrupām.

Valsts apmaksātu sociālo rehabilitāciju pilngadīgām personām dzīvesvietā saņēma 8 cietušas personas, institūcijā – 5 personas, kā arī 7 personas saņēma valsts apmaksātu rehabilitāciju vardarbīgas uzvedības mazināšanai.

11 bērniem, kuri cietuši no prettiesiskām darbībām, sociālās rehabilitācijas pakalpojums tika nodrošināts dzīvesvietā. Savukārt sociālās rehabilitācijas pakalpojums Zantes ģimenes atbalsta centrā tika nodrošināts 5 bērniem.

Pārskata periodā tika noslēgts līgums ar biedrību „Latvijas Samariešu apvienība”, kas nodrošināja sociālās rehabilitācijas pakalpojumu ģimenes/personas asistenta pakalpojuma formā, ar to saprotot atbalstu un apmācību sociālo prasmju un iemaņu patstāvīgas dzīves uzsākšanai apgūšanā, mājsaimniecības vadīšanā, bērnu aprūpē un audzināšanā. Pārskata periodā pakalpojums sniegts 34 ģimenēm vai jauniešiem pēc ārpusģimenes aprūpes pakalpojuma izbeigšanās.

2022.gadā turpinājās 8 mēnešu jauniešu sociālās rehabilitācijas un atbalsta programmas īstenošana Tukuma novadā, kuras mērķis ir sociālo prasmju attīstīšana un atstumtības risku mazināšana vidēja un augsta riska jauniešiem ar uzvedības problēmām, ar zemām sociālajām prasmēm un iemaņām, šauru sociālo kontaktu loku un atbalsta sistēmas trūkumu, ar atkarības problēmu pazīmēm. Šajā programmas posmā piedalījās 12 jaunieši. 2022.gada februāra mēnesī tika uzsākta jauna 6 mēnešu Jauniešu sociālās rehabilitācijas un atbalsta programma, kurā piedalījās 20 jaunieši.

Speciālistu konsultācijas sociālā darba ietvaros

2022.gadā sociālā darba ietvaros 14 bērniem nodrošināta smilšu spēles terapija. Klīniskā psihologa izpēte veikta 43 personām, no kurām - 4 pieaugušajiem un 39 bērniem. Narkologa konsultācijas saņēma 1 pilngadīga persona un 1 bērns. Nodarbības pie montesori speciālista apmeklēja 11 bērni, bet audiologopēda konsultācijās piedalījās 4 bērni.

11 jauniešiem tika nodrošināts mentora pakalpojums.

Preventīvais darbs pašvaldībā, lai mazinātu ģimeņu ar bērniem sociālo problēmu rašanos un attīstību

Tukuma novada sociālais dienests kopā ar Tukuma novada bāriņtiesu, Tukuma novada Izglītības pārvaldi, Tukuma novada pašvaldības speciālistiem iesaistījusies pašvaldības atbalsta programmas izstrādē un pilnveidē par atbalstu Tukuma novada ģimenēm ar bērniem.

Ārpusģimenes aprūpe

Bērniem, kuru vecākiem pārtrauktas vai atņemtas aizgādības tiesības, tiek nodrošināts ārpusģimenes aprūpes pakalpojums. 2022.gadā audžuģimenēs ievietots 21 bērns. Pārskata gada laikā pavisam 62 bērni saņēmuši aprūpi 41 audžuģimenē.

Pārskata periodā par pašvaldības līdzekļiem ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu saņēma 1 bērns Rīgas pašvaldības bērnu un jauniešu centrā, 7 bērni Bērnu un jauniešu centrā “Sapņi”. Valsts sociālās aprūpes centrā “Rīga” dažādās filiālēs – 6 bērni.

Pieņemti 22 lēmumi par vienreizēja pabalsta piešķiršanu sadzīves priekšmetu iegādei pilngadību sasniegušiem bāreņiem un bez vecāku gādības palikušiem bērniem, un 23 personas saņēma vienreizēju pabalstu patstāvīgas dzīves uzsākšanai pilngadību

sasniegušam bārenim. 53 personas saņem ikmēneša pabalstu pilngadību sasniegušiem bāreņiem un bez vecāku gādības palikušiem bērniem. Pārskata periodā aktīvas ir 36 bāreņu un bez vecāku gādības palikušo bērnu lietas.

Par ikgadēju tradīciju ir kļuvusi ārpusģimenes aprūpē esošo bērnu apciemojums Ziemassvētku laikā. Tukuma novada sociālā dienesta sociālie darbinieki decembra mēnesī viesojās Valsts sociālās aprūpes centra “Rīga” filiālēs “Pļavnieki”, “Teika”, “Rīga” un Bērnu un jauniešu centrā “Sapņi” un Rīgas pašvaldības bērnu un jauniešu centrā. Apciemoti arī bērni, kuri saņem ārpusģimenes aprūpes pakalpojumu audžuģimenēs.

2.1.2 Sociālais darbs ar pilngadīgām personām

Sociālo darbu ar pilngadīgām personām veic 14 darbinieki, no kuriem 1 ir Slampes un Džūkstes pagastu teritorijā, 1 ir Sēmes, Zentenes, Pūres un Jaunsātu pagastos, 1 darbinieks ir Irlavas, Lestenes, Tumes un Degoles pagastos un 2 Tukuma pilsētā, 1 sociālais darbinieks darbam ar senioriem Tukuma pilsētā, 1 Engures, Lapmežciema un Smārdes pagastu teritorijās, 1 Jaunpils un Viesatu pagastu teritorijās, 1 Kandavas pilsētā un 1 Kandavas, Matkules, Vānes un Zemītes pagastu teritorijās, 2 sociālie darbinieki darbam ar asistenta pakalpojumu, 2 sociālie darbinieki, kuri nodrošina metodisko vadību.

Raksturīgākās sociālās problēmas ir bezdarbs (ilgstošs), trūkums, ilgstoši nepietiekami finanšu līdzekļi, mājokļa trūkums, ģimenes locekļu saskarsmes problemātika, sociālo prasmju trūkums, vardarbības pieredze, atkarības problēmas (alkohola, vielu, azartspēļu), nepieciešamās veselības aprūpes nenodrošināšana, zemas prasības pret sevi un savu dzīvi, funkcionalitātes traucējumu dēļ grūtības nodrošināt pamatvajadzības, sociālā izolētība. Problēmas ir ilgstošas, dziļas, tiek vēlu atklātas.

Senioru vecumā – sociālās problēmas ir funkcionālo spēju samazināšanās, kas ietekmē pamatvajadzību nodrošināšanu.

Atbalsta nodaļas pilngadīgām personām darbinieki aktīvi iesaistījās atbalsta sniegšanā Ukrainas civiliedzīvotājiem, kuri izceļo no Ukrainas vai kuri nevar atgriezties Ukrainā Krievijas Federācijas izraisītā bruņotā konflikta dēļ.

Grupu darbs ar pilngadīgām personām

Pārskata periodā organizēta mērķa grupa un veikts grupu darbs personām ar garīga rakstura traucējumiem. 2022.gadā organizētas atbalsta grupas pilngadīgām personām Sēmes pagasta kopienas centrā “Mūsmājas”. Pārskata periodā notika 4 nodarbības, kuras apmeklēja vidēji 5-6 dalībnieki.

Sociālās rehabilitācijas pakalpojumi

Sociālais darbinieks ar pilngadīgām personām izvērtē Tukuma novada iedzīvotāju vajadzību saņemt sociālās rehabilitācijas pakalpojumus dažādām mērķgrupām.

Sociālā rehabilitācija cilvēkiem ar funkcionālajiem traucējumiem darbaspējīgā vecumā, politiski represētajām personām un Černobiļas AES avārijā cietušajiem un avārijas seku likvidēšanas dalībniekiem ir valsts apmaksāts sociālais pakalpojums.

Pārskata periodā ir saņemti iesniegumi no 20 personām, kuras lūgušas nodrošināt sociālās rehabilitācijas pakalpojumu. Pakalpojumu pieprasījušas:

9 personas ar funkcionāliem traucējumiem darbspējas vecuma ,

11 politiski represētas personas un Černobiļas AES avārijā cietušajiem un avārijas sekū likvidēšanas dalībniekiem .

Ilgstošais sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojums pilngadīgām personām

2022.gadā vajadzība pēc ilgstošā sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojuma tika nodrošināta 251 personām.

Pārskata periodā pakalpojumu pansionātā “Rauda” saņēmušas vidēji mēnesī 109 personas, SIA “Irlavas Sarkanā Krusta slimnīca” saņēmušas vidēji mēnesī 22 personas, pansionātā „Tērvete” pakalpojums piešķirts 3 personām, Biedrības “Latvijas Sarkanais Krusts” Kurzemes komitejas sociālās aprūpes centrā „Atpūtas” pakalpojums piešķirts 3 personām, pansionātā “Aģentūrā SAC “Ziedugravas” piešķirts 1 personai, Talsu novada pašvaldības pansionātā “Lauciene” 6 personas, SIA “Studiums” pakalpojums piešķirts 1 personai, Cēsu pilsētas pansionātā piešķirts 1 personai.

Personas ikdienas aktivitāšu un vides novērtējums

2022.gadā ir reģistrēti 125 iesniegumi ikdienā veicamo darbību un vides novērtējuma anketām. Izvērtējuma veikšanai tiek iepirkts ergoterapeita pakalpojums. 2022.gadā par saņemto pakalpojumu ir samaksāti 9375,00 *euro*.

Atbalsta persona - personām ar garīga rakstura traucējumiem

2022. gadā 3 personām pakalpojumu nodrošināja Resursu centrs cilvēkiem ar garīgiem traucējumiem „ZELDA”, par saņemto pakalpojumu ir samaksāti 1224,00 *euro*.

Pakalpojums - Aprūpe mājās

Pamatojoties uz 2021.gada 13.decembra Pakalpojumu līgumu “Par aprūpes mājās pakalpojuma nodrošināšanu Tukuma novadā”, kas noslēgts starp Tukuma novada pašvaldības iestādi „Tukuma novada sociālais dienests” un biedrību „Latvijas Samariešu apvienība”, Tukuma novadā pakalpojumu “Aprūpe mājās” pārskata periodā sniedz biedrība „Latvijas Samariešu apvienība”, kura nodrošina:

1. kombinēto aprūpes mājās pakalpojumu, kurš ietver aprūpes mājās pakalpojumus pamatvajadzību apmierināšanai personām, kuras objektīvu apstākļu dēļ nevar sevi aprūpēt;
2. Drošības pogas pakalpojumu;
3. mobilās aprūpes kompleksa pakalpojumus, nogādājot klientam trūkstošos resursus (silto ūdeni, dušu, veļas mašīnu u.c.), pēdu aprūpes pakalpojumus dzīvesvietā un specializētā transporta pakalpojumus;
4. Pēdu aprūpes pakalpojumu.

Katram aprūpes pakalpojuma saņēmējam, pensijas vecuma cilvēkiem un personām ar invaliditāti, tiek izstrādāta individuālā novērtēšanas karte funkcionālo spēju izvērtēšanai. Reizi gadā personas funkcionālās spējas tiek vērtētas atkārtoti. 2022.gadā aprūpes mājās pakalpojumu saņēmušas 306 personas:

- 1.līmeņa aprūpe (1 līdz 2 reizes nedēļā) – 83 personas;
 - 2.līmeņa aprūpe (3 līdz 5 reizes nedēļā) – 192 personas;
 - 3.līmeņa aprūpe (6 līdz 7 reizes nedēļā) – 31 personas;
- “Drošības poga” pakalpojumu – 45 personas;
Specializētais transports izmantots 172 klientiem.

2.1.3 Kopienas sociālais darbs

Pagastu teritorijās darbojas kopienu centri – kā resurss teritorijas iedzīvotāju pašresursu aktivizācijai. Kopienas centri atrodas Irlavas, Sēmes, Džūkstes un Lestenes pagastos. Katrā kopienas centrā aktivitātes nodrošina 0.5 slodzes darbinieks-interesu pulciņa audzinātājs.

Aktivitātes 2022.gadā:

Irlavas kopienas centrā “Dzintariņi” ikdienā darbojas bērni, jaunieši un pieaugušie to starp arī

Ukrainas civiliedzīvotāji. Pārskata periodā kopienas centru ikdienā apmeklējuši 400 apmeklētāji. Dušas pakalpojums izmantots 10 reizes. Kopā ar pagasta iedzīvotājiem un folkloras grupu tika svinētas Lieldienas, kuru apmeklēja aptuveni 120 iedzīvotāju. Kopienu centrs šajā pasākumā organizēja kopēju pankūku cepšanu. Notikusi Putnu diena, strādājuši Lielajā talkā, Tikusi atzīmēta Māmiņu diena un Tēvu diena. Svinēti “Rudens raibumiņu” svētki kopā ar Irlavas interešu klubu un bibliotēku. ”Oktobrī uzņemti viesi, pieredzes apmaiņas grupa no Ukrainas un resursu centra “Marta”. Kopienu centrā tika gatavotas apsveikuma kartiņas senioriem Ziemassvētkos.

Sēmes kopienas centru „Mūsmājas” pārskata periodā iedzīvotāji apmeklējuši 192 reizes, no tiem 32 pieaugušie un 16 bērni. Dušas pakalpojums izmantots 16 reizes, veļas mazgāšanas pakalpojums 15 reizes. Ikdienā iedzīvotāji labprāt izmanto pieejamo trenāžieru zāli, spēlē galda spēles, izmanto virtuvi. Notika dažādas aktivitātes, pārgājieni dabā, izzinošais, savācot zāļu tējas, rudens pārgājiens. Radošas nodarbības - mezglošana meistarklase, kļavu cepuru darināšana, maskēšanās tīklu pīšanas Ukrainai, sveču liešana Ukrainai, telpu dekoru veidošanas, gadskārtu svētku svinēšana, apsveikuma kartiņu gatavošana senioriem Ziemassvētkos. Kopienu centrs sadarbojas ar iedzīvotājiem un ar vietējiem aktīvistiem-Sēmes bibliotēku, biedrību Kaprīze, Sēmes un Zentenes kultūras namu, Sēmes jauniešu centru.

Džūkstes kopienas centru “TEV” apmeklējuši 112 apmeklētāji. Kopienu centrā ir iespēja izmazgāt un izžāvēt veļu, apmeklēt dušu. Duša izmantota 34 reizes, veļa mazgāta 6 reizes, žāvēta 1 reizi. Kopienu centrā kopīgi tikuši svinēti gadskārtu svētki, rīkota Miķeļdienas ražas izstāde, Ziemassvētku pasākums senioriem ar vietējā mūziķa piedalīšanos un kopēju dziedāšanu. Tika gatavotas apsveikuma kartiņas senioriem Ziemassvētkos. Kopienu centrs organizēja palīdzības vākšanu Ukrainas iedzīvotājiem, tika vairākkārt lietotas sveces Ukrainai. Notikusi mezglošanas darbnīca un kļavu cepuru darināšana.

Lestenes kopienas centru apmeklēja 64 apmeklētāji. Veļas mazgāšanas pakalpojumus izmantots 38 reizes. Lestenes kopienas centru apmeklēja gan pieaugušie, gan bērni, kā arī jaunieši ar īpašām vajadzībām. Kopienas centrā tikuši svinēti gadskārtu svētki, organizēti pārgājieni, piedalīšanās Lielajā talkā, kā arī citas aktivitātes dabā.

<i>Kopienas centri</i>	<i>2021. gada izpilde (Euro)</i>	<i>2022. gada izpilde (Euro)</i>
Izlietotie budžeta līdzekļi	15 393	32 298

Kandavas kopienas centrā tiek nodrošināta iespēja nomazgāties dušā un izmazgāt veļu. Pārskata periodā veļa mazgāta 203 reizes, duša izmantotas 112 reizes.

Slampes kopienas centrs “Rīti” pārskata periodā notikušās aktivitātes aprakstītas sadaļā par sociālajiem pakalpojumiem.

2.2 SOCIĀLĀ PALĪDZĪBA UN CITI ATBALSTA PASĀKUMI

Sociālās palīdzības mērķis ir sniegt materiālu atbalstu zemu ienākumu mājsaimniecībām, lai nodrošinātu ienākumus garantētā minimālā ienākumu sliekšņa līmenī un segtu ar mājokļa lietošanu saistītos izdevumus, kā arī sniegt atbalstu atsevišķu izdevumu apmaksai un krīzes situācijās. Sociālo palīdzību klientam sniedz, pamatojoties uz viņa materiālo resursu — ienākumu un īpašuma — izvērtējumu, individuāli paredzot katra klienta līdzdarbību, izņemot krīzes situāciju.

Sociālai palīdzībai pārskata periodā izlietoti 1355715.25 *euro*, tai skaitā, Ukrainas civiliedzīvotājiem izlietoti 564 400.45 *euro*. Sociālo palīdzību kopā saņēmušas 1671 mājsaimniecības – 2897 personas, tai skaitā, Ukrainas civiliedzīvotāji - 913 personas. Pabalstus saņēmušas 1327 sievietes, 763 vīrieši un 807 bērni. Vislielākais īpatsvars no pabalstu saņēmējiem ir personas darbspējīgā vecumā – 1022 personas, attiecīgi, personas pensijas vecumā – 761 persona un pilngadīgas personas ar invaliditāti – 307 personas.

Finanšu izlietojums 2022.gadā salīdzinoši ar 2021.gadu atspoguļots 2.2.1.tabulā

2.2.1.tabula

Sociālās palīdzības finanšu izlietojums Tukuma novadā 2022.gadā

<i>Pabalsta veids</i>	<i>2021.gada izlietojums (Euro)</i>	<i>2022.gada izlietojums (Euro) kopā</i>	<i>2022.gada izlietojums (Euro) Ukrainas civiliedzīvotājiem</i>
Pabalsts garantētā minimālā ienākuma nodrošināšanai	216 049	562 068.5	310 320.83
Mājokļa pabalsts	266 754	538 189.92	41 788.51
Pabalsts atsevišķu izdevumu apmaksai:	22 842	36 780.06	6 184.11
ar veselības aprūpi saistītu izdevumu apmaksai	18 958	28 996.21	4 774.11
ar izglītību saistītu izdevumu apmaksai (mācību grāmatām, kancelejas precēm)	3 765	7 783.85	1 410.00
Pabalsts krīzes situācijā	20 311	218 676.8	206 107.00

Tukuma novada pašvaldībā saskaņā ar sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumu 2022.gadā noteikti sociālās palīdzības pabalsti: garantētā minimālā ienākuma nodrošināšanai, mājokļa pabalsts, materiālais pabalsts un psihosociālā palīdzība krīzes situācijā, un pabalsts atsevišķu izmaksu segšanai. 2022. gadā garantētais minimālais ienākumu sliekšnis bija - 109 *euro* pirmajai vai vienīgajai personai mājsaimniecībā un 76 *euro* pārējām personām mājsaimniecībā. GMI pabalstu 2022.gadā saņēmušas 767 mājsaimniecības - 1590 personas, no tām, Tukuma novada iedzīvotāji – 343 mājsaimniecības, 686 personas, Ukrainas civiliedzīvotāji- 424 mājsaimniecības -913 personas. Vidējais GMI pabalsta lielums vienai personai gadā- 352 *euro*, vidēji vienai personai 83 *euro* mēnesī, vidējais GMI pabalsta saņemšanas ilgums vienai personai 4 mēneši. Mājokļa pabalstu saņēmušas 1201 mājsaimniecība (Ukrainas civiliedzīvotāji-62 mājsaimniecības) - 1969 personas (Ukrainas civiliedzīvotāji -158 personas) - 676 personas pensijas vecumā, 1480 personas

darbspējīgā vecumā un 489 bērni. Pabalstu atsevišķu izdevumu segšanai saņēmušas 350 mājsaimniecības- 597 personas, no tām, ar veselības aprūpi saistītu izdevumu segšanai - 354 personas, 275 personas saņēmušas ar izglītību saistītu izdevumu apmaksai un 3 personas citu izdevumu apmaksai. Pabalsts krīzes situācijā izmaksāts 428 mājsaimniecībām – 914 personām, no tām, Ukrainas civiliedzīvotājiem – 402 mājsaimniecībām -862 personām..

Tukuma novada domes saistošie noteikumi “Par ārpusģimenes aprūpes un sociālo garantiju nodrošināšanu bāreņiem un bez vecāku gādības palikušiem bērniem Tukuma novada pašvaldībā” nosaka kārtību, kādā Tukuma novada pašvaldība finansē ārpusģimenes pakalpojumu audžuģimenēs vai drošos apstākļos, kā arī sociālās garantiju bāreņiem un bez vecākuģādības palikušiem bērniem, apmērus un saņemšanas kārtību. Tukuma novadā sociālās garantijas bāreņiem un audžuģimenēm pārskata gadā izmaksātas 319 732.1 euro apmērā, no tiem, pabalsts audžuģimenei - ikmēneša pabalsts bērna uzturam izmaksāts 42 audžuģimenēm par 61 bērnu, pabalsts apģērba un mīkstā inventāra iegādei 40 ģimenēm par 59 bērniem. Pabalsti bārenim un bez vecāku palikušam bērnam pēc ārpusģimenes aprūpes beigšanās izmaksāti - vienreizējam pabalstam patstāvīgas dzīves uzsākšanai izlietoti 5884.06 euro – 23 bērniem, vienreizējs pabalsts sadzīves priekšmetu un mīkstā inventāra iegādei 17 470.76 euro - 22 bērniem, mājokļa pabalstam izlietoti 24 748.81 euro 27 bērniem, ikmēneša izdevumu segšanai, ja persona turpina mācības izlietoti 675122.68 euro - 60 bērniem.

Citu ārējo tiesību aktos noteikto pabalstu izlietojums atspoguļots 2.2.2. tabulā:

2.2.2.tabula

Citu ārējos tiesību aktos noteikto pabalstu izlietojums Tukuma novadā 2022.gadā,

<i>Pabalsta veids</i>	<i>2021.gada izpilde (Euro)</i>	<i>2022. gada izpilde (Euro)</i>
Sociālās garantijas bāreņiem un audžuģimenēm :	268 748	319 732.1
pabalsts bārenim un bez vecāku gādības palikušam bērnam pēc ārpusģimenes aprūpes beigšanās	98 471	115 616.3
pabalsts audžuģimenei	170 277	204 115.8

Citu atbalsta pasākumu izlietojums atspoguļots 2.2.3. tabulā:

2.2.3.tabula

Citu atbalsta pasākumu finanšu izlietojums Tukuma novadā izlietojums 2021. un 2022.gadā, Euro

<i>Atbalsta pasākuma veids</i>	<i>2021.gada izpilde (Euro)</i>	<i>2022.gada izpilde (Euro)</i>	<i>Atbalsta pasākuma apjoms</i>
Atvieglojumi pirts pakalpojumiem	1187	1901	110 personas/511 apmeklējumi
Atvieglojumi zobu protezēšanas pakalpojumam	4430	7816.50	147 personas
Zupas virtuve	11 370	10 307	6063 porc.
Pabalsts jaundzimuša bērna aprūpei	123 200	80 000	par 362 Jdz

<i>Atbalsta pasākuma veids</i>	<i>2021.gada izpilde (Euro)</i>	<i>2022.gada izpilde (Euro)</i>	<i>Atbalsta pasākuma apjoms</i>
Atvieglojumi sociālajos dzīvokļos	43 619	52 199	atvieglojumi 117 dzīvokļos
Apbedīšanas pabalsts_ bezpiederīgie	4 804	19 419	34 personas
Apbedīšanas pabalsts_ starpība starp pašv. noteikto	17 433.46	6 492.5	22 personas
Zelta un dimanta kāzu jubilāriem	2095	7 400	67 pāri
Dāvana apaļās dzīves jubilejās	17 145	363.60	945 seniori
Svētku pabalsts politiski represētiem un Černobiļas AES st	15 400	14 300	286 personām
Pabalsts aizgādnim	8565	5 500	39 aizgādņiem par 55 personām
Pabalsts bērna, kuram noteikta invaliditāte, aprūpei	4700	11 255	114 bērniem
Pabalsts sociālās rehabilitācijas mērķu sasniegšanai	9061	10 175.29	99 personas
<i>sociālajai rehabilitācijai</i>	<i>0</i>	<i>114.79</i>	<i>1 personai</i>
<i>ēdināšana tuberkulozes ārstēšanas laikā</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>izglītības nodrošināšanai</i>	<i>1832</i>	<i>1 051.21</i>	<i>9 personas</i>
<i>transporta izdevumu segšanai</i>	<i>5812</i>	<i>3 734.07</i>	<i>40 personas</i>
<i>dokumentu noformēšanai</i>	<i>389</i>	<i>470</i>	<i>27 personas</i>
<i>ģimenes plānošanai</i>	<i>83</i>	<i>842.49</i>	<i>7 personas</i>
<i>cits pabalsts atsvišķas situācijas atrisināšanai</i>	<i>2669</i>	<i>3 862.73</i>	<i>54 personas/ 57pabalsti</i>
<i>klīniskais psihologs_ SR plāna ietvaros</i>	<i>205</i>	<i>100</i>	<i>1 persona</i>
Pabalsts par audžuģimenes pienākumu pildīšanu	5367	12 247.88	41 ģimenei/ 59 bērni
Ortodontija	21 111	16 659.12	49 bērni
Reemigrācijas pabalsts	0	0	0

Jaunizveidotajā Tukuma novadā no 2022.gada 1.janvāra iedzīvotājiem pašvaldības pabalsti tiek piešķirti pēc vienotiem saistošajiem noteikumiem. 2022.gadā pašvaldības brīvās iniciatīvas pabalstu skaits ir samazinājies. Pašvaldība vairs neatbalsta iniciatīvu-pabalstam bērnam skolas gaitas uzsākot, pabalstu ortodontijai u.c. pabalstu veidi, kuri iepriekš bija pieejami pirms novadu apvienošanās. Pašvaldībā ir ieviests jauns pabalsta veids - atbalsts transporta nodrošināšanai. Atbalsts transporta nodrošināšanai tiek sniegts ar mērķi nodrošināt personas nokļūšanu uz ārstniecības iestādēm, sociālo pakalpojuma sniegšanas vietu un atpakaļ vai uz pasākumiem, kuri nepieciešami sociālās palīdzības vai sociālo pakalpojumu nodrošināšanai un ir iekļauti sociālā darbinieka un personas vienošanās par līdzdarbību, atbalsta vai sociālās rehabilitācijas plānā. Joprojām visvairāk pēc finanšu līdzekļu izlietojuma atbalstītais no citu atbalsta pasākumiem tērētā finansējuma, pašvaldības brīvās iniciatīvas nodrošinātais pasākums ir pabalsts jaundzimuša bērna aprūpei. Šai iniciatīvai Tukuma novada pašvaldība tērējusi 80 000

euro par 362 jaundzimušiem, par 54 jaundzimušajiem mazāk nekā 2021.gadā. Pabalsta apmērs noteikts 200 euro par vienu jaundzimušo.

2022. gadā izdevumi zobu protežēšanas pakalpojumiem Tukuma novada pensionāriem, invalīdiem un represētām personām, daudzbērnu ģimeņu vecākiem pārskata gadā, attiecībā pret 2021.gadu, ir palielinājušies. Attiecībā pret iepriekšējo gadu, 2022.gadā pabalstu 7 816.50 euro apmērā saņēmuši 147 iedzīvotāji (2021. gadā - 4430 euro - pabalstu saņēmuši 92 iedzīvotāji).

Pabalsta apmērs bērna, kuram noteikta invaliditāte, aprūpei, 2022.gadā tika palielināts par 50%, t.i., 100 euro, iepriekš bija 50 euro. Pārskata periodā vecāki pabalstu saņēma par 114 bērniem, kopā 11 255 euro. Pabalsta bērna, kuram noteikta invaliditāte, aprūpei mērķis ir finansiāli atbalstīt bērna vecākus viņa aprūpē.

2022.gadā tiek turpinātas pašvaldības iniciatīvas – pabalsts aizgādnim, kura mērķis finansiāli atbalstīt aizgādņus aizgādņa pienākumu pildīšanā – dažādu juridisku jautājumu kārtošana, ceļa izdevumu segšana, 2022.gadā pabalstu saņēmuši 39 aizgādņi par 55 personām, izlietoti 5500 euro,

Higiēnas pakalpojums (dušas apmeklējums) Tukuma pilsētas iedzīvotājiem tika nodrošināts Tukuma ledus hallē, savukārt, atvieglojumu 2,00 euro apmērā no pakalpojuma sniedzēja noteiktās maksas par pakalpojumu, par katru pakalpojuma reizi, ir tiesības saņemt personām, kurām noteikta invaliditāte, vecuma pensionāriem, trūcīgās vai maznodrošinātās mājsaimniecībās dzīvojošām personām, daudzbērnu ģimenēm, politiski represētām personām, kā arī personām ar sociālā darbinieka nosūtījumu. Pieprasījums pēc pakalpojuma ievērojami samazinājies salīdzinot ar 2021.gadu (838 apmeklējumi), attiecīgi 2022.gadā – 511 apmeklējumi.

Tukuma novada sociālā dienesta pienākumos ir nodrošināt pašvaldībā dzīvojošo personu ienākumu un materiālās situācijas izvērtēšanu un noteikt atbilstību trūcīgas vai maznodrošinātas mājsaimniecības statusam, atbilstoši valsts un pašvaldības tiesiskajam regulējumam. 2022.gadā nosacījumi trūcīgas un maznodrošinātas mājsaimniecības statusa iegūšanai, nav mainījušies. Izmaiņas likumā paredzētas ieviest no 1.jūlija 2023.gada. 2022.gadā trūcīgas mājsaimniecības ienākumu sliekšnis ir 272 euro pirmajai vai vienīgajai personai mājsaimniecībā un 190 euro pārējām personām mājsaimniecībā, savukārt, maznodrošinātas mājsaimniecības ienākumu sliekšni katra pašvaldība ir tiesīga noteikt ne augstāku par 436 euro pirmajai vai vienīgajai personai mājsaimniecībā un 305 euro pārējām personām mājsaimniecībā. Tukuma novadā maznodrošinātas mājsaimniecības ienākumu sliekšnis ir 327 euro pirmajai vai vienīgajai personai mājsaimniecībā un 229 euro pārējām personām mājsaimniecībā

Pēc Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes iedzīvotāju reģistra datiem uz 01.07.2022. Tukuma novadā iedzīvotāju skaits ir 47 305 personas, no kurām par trūcīgām atzītas 2482 personas jeb 1401 mājsaimniecības, bet par maznodrošinātām atzītas 1095 personas, jeb 709 mājsaimniecības. Par trūcīgām atzītas 989 personas darbspējīgā vecumā (no 18-62 gadiem), jeb 804 mājsaimniecības, savukārt, pensijas vecuma personas (no 63 gadiem) par tūcīgām atzītas 494 personas, jeb 456 mājsaimniecības. Par maznodrošinātām atzītas 176 personas darbspējīgā vecumā (no 18-62 gadiem), jeb 136 mājsaimniecības, savukārt, pensijas vecuma personas (no 63 gadiem) par maznodrošinātām atzītas 334 personas, jeb 303 mājsaimniecības

Pārskats par sniegto sociālo palīdzību 2022.gadā Ukrainas civiliedzīvotājiem

Pabalsta veids	Izlietotie līdzekļi (euro)	Atbalsta pasākuma apjoms
Garantētā minimālā ienākuma (GMI) pabalsts	310 320.83	424 mājsaimniecības/913 personas
Pabalsts krīzes situācijā	20 6107	402 mājsaimniecības/862 personas
Mājokļa pabalsts mājsaimniecībai no Ukrainas ar īres līgumu	41 788.51	62 mājsaimniecības/158 personas
"Pateicības pabalsts" LV mājsaimniecībai, kura uzņem Ukrainas civiliedzīvotājus	39 995	69 mājsaimniecības/par 238 personām
Veselības aprūpei	4 774.11	60 mājsaimniecības/123 personas
Pabalsts mācību grāmatām, kancelejas precēm	1 410	34 mājsaimniecības/54 bērni
Atlīdzība par ārkārtas aizbildņa pienākumu pildīšanu	9 306.85	18 mājsaimniecības/ 28 bērni
Pabalsts nepavadīta bērna uzturam	26 316.59	18 mājsaimniecības/33 bērni
Pabalsts apģērba un mīkstā inventāra iegādei	4525	18 mājsaimniecības/32 bērni
Citi pašvaldības piešķirtie sociālā atbalsta pasākumi	184.28	2 mājsaimniecības//2 personas
Pabalsts aprūpes mājās pakalpojuma nodrošināšanai	1 817	4 mājsaimniecības/ 4 personas -

2.3 SOCIĀLIE PAKALPOJUMI

Budžeta izlietojums pašvaldības nodrošinātajiem pakalpojumiem 2022.gadā salīdzinājumā ar 2020. un 2021.gadu 2.3.1.tabulā.

2.3.1.tabula

Budžeta izlietojums 2020., 2021. un 2022.gadā sociālo pakalpojumu nodrošināšanai Tukuma novadā

Sociālie pakalpojumi	Izlietotie līdzekļi 2020.gadā (euro)	Izlietotie līdzekļi 2021.gadā (euro)	Izlietotie līdzekļi 2022.gadā (euro)
Pašvaldības nodrošinātie sociālie pakalpojumi:	631 590	389845	
Dienas aprūpes centrs „Saime”	115136	108013	156218
Dienas aprūpes centrs „Saimīte”	27407	24891	36013
Slampes pagasta kopienas centrs „Rīti”	92426	42887	101909
<i>Patversme</i>	<i>33155</i>	<i>15362</i>	<i>38687</i>
<i>Dienas centrs</i>	<i>59271</i>	<i>27525</i>	<i>63222</i>
Atbalsta dzīvokļi	-	649	3984
Centrs “Avotiņš”	-	-	32199
Konsultatīvais darbs		55682	58244

2.3.1.Rehabilitācijas nodaļas nodrošinātie sociālie pakalpojumi 2022.gadā

Dienas aprūpes centrs „Saime”

Dienas aprūpes centrs „Saime” (turpmāk - Dienas centrs) ir Tukuma novada pašvaldības iestādes „Tukuma novada sociālā dienesta” Rehabilitācijas nodaļas apakšvienība. Dienas centrs atrodas Dārzniecības ielā 2A, Tukumā. Dienas centra darbības mērķis ir radīt personām ar visa veida invaliditāti iespējas uzlabot savu dzīves kvalitāti, apgūstot jaunas sociālās prasmes, pilnveidojot esošās sociālās un pašaprūpes prasmes, trenējot dažādas iemaņas un stiprinot fizisko veselību. Ikdienas nodarbībās tiek apgūta adīšana, tamborēšana, pārļošana, šūšana, aušana, gleznošana, kokapstrāde utt. Tiek sniegtas arī fizioterapeita konsultācijas un notiek ikdienas fiziskās aktivitātes. Katram patstāvīgam Dienas centra apmeklētājam tiek izstrādāts individuālais sociālās rehabilitācijas plāns.

Dienas centrā pakalpojumu nodrošina 12 darbinieki, t.sk. sociālais darbinieks, 4 sociālie aprūpētāji, 3 sociālie rehabilitētāji, aprūpētājs un 1 fizioterapeits, telpu tīrību nodrošina apkopēja, nokļūšanu uz/no dienas aprūpes centru cilvēkiem ar smagiem funkcionāliem traucējumiem nodrošina automobiļa vadītājs.

2022.gadā sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojums bija piešķirts 62 personām ar invaliditāti. Gada sākumā valstī vēl joprojām pastāvēja covid-19 ierobežojošie noteikumi, līdz ar to pakalpojums tika nodrošināts tikai daļai Dienas centra klientu. Divu gadu pulcēšanās ierobežojumi jūtami ietekmējuši cilvēku paradumus, aktivitāti un arī veselību, kas ir cēlonis tam, ka dienas aprūpes centru “Saime” 2022.gadā neapmeklēja 20 personas kuriem bija piešķirts sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojums. Faktiski, 2022.gadā sociālo pakalpojumu dienas aprūpes centrā “Saime” saņēma 41 persona ar invaliditāti, no kurām 30 personas ar garīgās veselības traucējumiem un 11 personas ar kustību traucējumiem, bet 4 personas ar garīgās veselības traucējumiem sociālo pakalpojumu saņēma iesaistoties ESF projektā „Deinstitutionalizācija un sociālie pakalpojumi personām ar invaliditāti un bērniem”

Dienas aprūpes centra „Saime” 2022.gada budžeta izpilde ir 156218 *euro*

Dienas aprūpes centrs „Saimīte”

Dienas aprūpes centrs „Saimīte” sniedz sociālās rehabilitācijas un sociālās aprūpes pakalpojumu Tukuma novadā dzīvojošiem bērniem ar invaliditāti (ar smagiem garīgās un fiziskās attīstības traucējumiem) un bērniem vecumā no 1,5-5 gadiem no trūcīgām ģimenēm un ģimenēm, kuras ir Tukuma novada sociālā dienesta redzeslokā.

2022.gadā sociālās rehabilitācijas un sociālās aprūpe pakalpojums. Dienas aprūpes centrā „Saimīte” pakalpojumu saņēma 14 bērni, no kuriem, 7 bērni ir ar invaliditāti, 2 bērni Ukrainas civiliedzīvotāji. No 7 bērniem ar invaliditāti, 3 bērni ar invaliditāti sociālo pakalpojumu saņēma iesaistoties ESF projektā „Deinstitutionalizācija un sociālie pakalpojumi personām ar invaliditāti un bērniem”.

Ikdienas nodarbībās tiek mācītas sociālās prasmes - galda kultūra, personīgā higiēna, komunikācija un saskarsmes prasmes ar vienaudžiem un pieaugušajiem. Dienas aprūpes centrā „Saimīte” ir pieejamas sociālā darbinieka un fizioterapeita konsultācijas bērnu vecākiem, bērniem ar invaliditāti 1x nedēļā fizioterapeita nodarbība.

Dienas aprūpes centrā "Saimīte" strādā sociālais darbinieks un 2 sociālie aprūpētāji, apkopēja.

Dienas aprūpes centra „Saimīte” 2022.gada budžeta izpilde ir 36013 euro.

Slampes pagasta kopienas centrs „Rīti”

Tukuma novada pašvaldības iestādes „Tukuma novada sociālais dienests” Rehabilitācijas nodaļas apakšvienība. Slampes pagasta kopienas centrā “Rīti” (turpmāk - kopienas centrs) tiek nodrošināti trīs pakalpojumi: Dienas aprūpes centrs “Rīti”, patversmes pakalpojums ģimenēm ar bērniem un dienas aprūpes centrs “Saulespuķe” pieaugušām personām ar garīga rakstura traucējumiem. Sociālā pakalpojuma mērķis ir veicināt sociālā atstumtības riskam pakļauto personu iespējas integrēties sabiedrības dzīvē un palielināt viņu pašnoteikšanās un pašaprūpes iespējas, mazināt sociālās atstumtības riskus un sekas pēc iespējas tuvāk viņu dzīvesvietai. Kopienas centrā ir pieejamas arī higiēnas istabas (duša, veļas mašīna).

Kopienas centra pakalpojumus nodrošina 1 sociālais darbinieks, 1 sociālais rehabilitētājs, 1 aprūpētājs un 3 dežuranti. Kopienas centrs atrodas adresē „Rīti” Slampē, Slampes pagastā, Tukuma novadā.

Dienas aprūpes centrs “Rīti” nodrošina dienas aprūpes centra pakalpojumu dažādām personu grupām - pirmspensijas vecuma personām, pensijas vecuma personām, bezdarbniekiem un personām, kurām ir noteikta invaliditāte, nodrošinot personu sociālo aprūpi un sociālo rehabilitāciju maksimāli tuvu dzīvesvietai.

2022.gadā 14. martā pēc pārbūves darbiem Dienas aprūpes centrs “Rīti” atsāka pakalpojuma sniegšanu. 2022.gadā Dienas aprūpes centra pakalpojumu saņēma 51 Slampes un Džūkstes pagastu seniors, no tiem 40 sievietes un 11 vīrieši, tai skaitā, 13 personas ar invaliditāti.

Dienas aprūpes centrā notiek daudz dažādu pasākumu un nodarbību, jubilaru sumināšana 65, 70, 80, 90 gadu sasniedzot. 16. martā tika svinēts “Atkal satikšanās svētki” pēc kopienas centra pārbūves. 21.jūnijā svinēta Saulgriežu ielīgošana, kopīgi veidota Saules mandala (atspoguļots attēlā). 7.oktobrī un 12.oktobrī svinēti senioru dienai veltītie pasākumi Slampes kopienas centrā un Džūkstes kopienas centrā “Tev”. 10.novembrī kopā ar senioru klubu “Zelta rudens” nosvinēta Mārtiņdiens. 16.novembrī notika Valsts proklamēšanas dienai veltīts pasākums. 5.decembrī kopā ar pagasta iedzīvotājiem notika radošā darbnīcā, kurā tika izgatavotas laternas un telpiskās zvaigznes. 21.decembrī Ziemas Saulgriežu ieskandināšana ar pagasta iedzīvotājiem. 30.decembrī pašdarbnieku pasākumā koncertā Slampes kultūras pilī ņemta dalība ar dejām “Ballējam neguļam” un “Ķekatnieki (atspoguļots attēlā).

Dienas aprūpes centrs “Saulespuķe”

ESF projekta Nr.9.2.2.1./15/I/002 “Deinstitutionalizācija un sociālie pakalpojumi personām ar invaliditāti un bērniem” (turpmāk – DI projekts), ietvaros ir izveidots un 2022.gada 17.jūnijā atklāts, Dienas aprūpes centrs “Saulespuķe” pieaugušām personām ar garīga rakstura traucējumiem.

2022.gadā pakalpojumu saņēma 7 personas (5 vīrieši un 2 sievietes)

Dienas aprūpes centru “Rīti” un “Saulespuķe” 2022.gada

budžeta izpilde 63222euro.

Patversme ģimenēm ar bērniem: Kopienas centrā ir pieejams patversmes pakalpojums ģimenēm ar bērniem, kuras nonāk krīzes situācijā. 2022.gadā patversmes pakalpojumu saņēma 2 ģimenes, kurās 3 pilngadīgas personas un 2 nepilngadīgi bērni. Sakarā ar karu Ukrainā un Ukrainas civiliedzīvotāju aizsardzības statusu kopienas centra patversmē 2022. gadā tika izmitinātas 27 personas- 12 sievietes, 9 vīrieši un 6 bērni.

2022.gada patversmes budžeta izpilde 38687euro.

Atbalsta dzīvokļi

2022. gadā sociālā rehabilitācija pakalpojumu ar izmitināšanu izmantoja 4 ģimenes (7 pilngadīgās personas un 8 bērni) un divas atsevišķi dzīvojošās pilngadīgās personas.

Atbalsta dzīvokļu 2022.gada budžeta izpildes 3984 euro

Konsultatīvais darbs

Atkarības speciālista pakalpojumi

Sociālais darbinieks darbam ar personām ar atkarības problēmām sniedz konsultācijas Tukuma novada iedzīvotājiem. Pārskata periodā pakalpojumu saņēma 49 persona. Sniegtas konsultācijas pilngadīgām, nepilngadīgām un līdzatkarīgām personām.

2022.gadā atkarību speciālistam turpinās sadarbība ar “Tukuma slimnīca” narkologiem, Nodarbinātības valsts aģentūru. Izveidota laba sadarbība ar Pusaudžu resursu centru, atsevišķiem Ģimenes atbalsta nodaļas darbiniekiem. Meklētas sadarbības iespējas ar Tukuma pilsētas skolām atkarību profilakses jomā.

Tukuma patversmes telpās turpina darboties HIV Profilakses punkts (turpmāk tekstā – HPP). HPP organizētas eksprestestēšanas un informatīvi izglītojošās izbraukumu aktivitātes uz novada lauku rajoniem, praktizējot eksprestēšanas aktivitātes apvienot ar informatīvi izglītojošām lekcijām par HIV, hepatītu un STS izplatību, ārstēšanas un profilakses iespējām Latvijā.

Sadarbībā ar ielu darbinieku notiek šļirču un adatu maiņa, kā arī izsniegti prezervatīvi, dezinfekcijas līdzekļi, pārsiešanas materiāli atkarību izraisošo vielu lietotājiem, kā arī sniegta informācija par HPP punkta pakalpojumiem. HPP pakalpojumi tiek sniegti anonīmi un bezmaksas.

Psihosociālā konsultēšana

Psihosociālās konsultācijas nodrošina viens sociālais darbinieks. Psihosociālo konsultāciju pamatnostādne ir savstarpējās attiecības un attiecības, sistēmu, personu mijiedarbības procesi ar mērķi uzlabot sociālos un psiholoģiskos aspektus, sniegt emocionālu atbalstu konkrētās situācijās uzsverot katra indivīda resursus un izceļot pozitīvās personības šķautnes. “Būt šeit un tagad “ akcentēšana un trenēšana, pašpietiekamības atpazīšana un attīstīšana. Klients tiek virzīts uz to, lai pats spētu pārskatīt savas vērtības un pats pieņemtu lēmumus, tiek mācīta prasme nepazaudēt sevi bērnu, ar savām cerībām un sapņiem, panākt, lai cilvēks apzinās sevi, savas emocijas, domā un rīkojas pats! Pilnveidota un uzlabota konsultāciju metodika, ieviesti “Legó

terapijas” elementi. Turpinās izbraukumu konsultācijas pēc pieprasījuma visā Tukuma novada teritorijā. Uzsākts darbs pie grupu konsultācijām.

Pārskata periodā psihosociālās konsultācijas saņēmušas 49 personas, tajā skaitā 11 Ukrainas civiliedzīvotāji un 11 nepilngadīgās personas.

Konsultatīvā darba 2022.gada budžeta izpilde 58244 euro

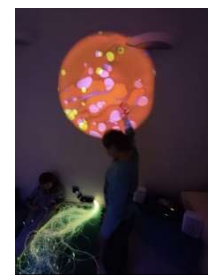
Centrs „Avotiņš”

Centrs „Avotiņš” ir Tukuma novada pašvaldības iestādes „Tukuma novada sociālais dienests” Rehabilitācijas nodaļas apakšvienība, kas atrodas Raudas ielā 8, Tukumā. Centrs „Avotiņš” izveidots ESF projekta Nr.9.2.2.1./15/I/002 “Deinstitutionalizācija un sociālie pakalpojumi personām ar invaliditāti un bērniem” (turpmāk – DI projekts), ietvaros un darbību uzsācis 2022. gada maijā.

Centra „Avotiņš” sociālo pakalpojumu saņēmēji ir bērni ar funkcionāliem traucējumiem, kuriem ir noteikta invaliditāte un kuri dzīvo ģimenēs, un viņu likumiskie pārstāvji vai audžuģimenes. DI projekta ietvaros tika izvērtētas bērnu un vecāku vajadzības pēc sociālajiem pakalpojumiem un izstrādāts individuālais sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas plāns, kura ietvertos pakalpojumus nodrošina centrā "Avotiņš" un ārpus pakalpojumus – Tukumā, Jūrmalā, Rīgā, Jelgavā un Talsos.

2022.gadā kopumā nodrošinātas 2172 nodarbības, kuras aptver 21 sociālās rehabilitācijas pakalpojumus. Centrā „Avotiņš” nodrošina logopēda, montesori, kanisterapijas, mūzikas terapijas nodarbības, psihologa, psihosociālās, sociālā darbinieka konsultācijas un grupu nodarbības vecākiem. Pateicoties DI projekta līdzfinansējumam centrā „Avotiņš” ir ierīkota Sensorā jeb sajūtu telpa, kas ir pārdomāta sakārtota vide, lai sniegtu bērnam vai pieaugušajam aktīvu un pasīvu, un specifisku sensoro stimulāciju, ar kopējo mērķi saglabāt vai palielināt labu pašsajūtu un funkcionēšanu - kamēr vecāks relaksējas siltajā, muzikālajā ūdens gultā, tikmēr bērns piedalās nodarbībā vai darbojas ar spīdošajām, krāsainajām gaismas šķiedrām vai pie burbulčaurules - saņemot dažādus stimulus caur tausti, redzi, dzirdi. Mazākie bērni priecājas arī par iespēju rotaļāties bumbu baseinā.

Savukārt ārpus pakalpojumus centrs „Avotiņš” organizē sekojošu pakalpojumu nodrošināšanu: ABA uzvedības terapijas, smilšu spēles terapijas, psihoterapeita, ergoterapijas, fizioterapijas, ūdens procedūru/baseina, ārstnieciskās masāžas, reitterapijas, audiologopēda, mūzikas terapijas, uztura speciālista, G-EO System robota terapijas, Neirorehabilitācijas kursa "TheraSuit3" nodarbības.

Vienlaikus 3 bērni saņēmuši dienas aprūpes centra „Saimīte” pakalpojumu un 22 bērni, aprūpes mājās pakalpojumu - šie pakalpojumi ir atbalsts ģimenēm, kas atslogo bērnu ar funkcionālajiem traucējumiem vecākus un sniedz iespēju vecākiem strādāt algotu darbu un iesaistīties brīvā laika aktivitātēs. Vecāki atzinīgi novērtējuši arī centra „Avotiņš” darbību, kas nodrošina un paplašina sociālās rehabilitācijas pakalpojumus pieejamību tuvu dzīvesvietai.

Centra „Avotiņš” 2022.gada budžeta izpilde ir 32199 euro.

Sociālo pakalpojumu centrs „Mežrozītes”

No 2015. gada sociālo pakalpojumu centrā „Mežrozītes” (turpmāk arī pakalpojumu centrs) tiek nodrošināts sociālais pakalpojums – grupu dzīvoklis.

Grupu dzīvokļa pakalpojums ir paredzēts personām ar garīga rakstura traucējumiem, kuras vēlas dzīvot patstāvīgi, bet ir nepieciešams atbalsts, personas aprūpes, sadzīves un sociālo prasmju attīstīšanai. Grupu dzīvokļa pakalpojums nodrošina mājokli un individuālu atbalstu sociālo problēmu risināšanā, prasmju un iemaņu attīstīšanā, lai personas varētu uzsākt patstāvīgu dzīvi, vai spētu, pēc iespējas neatkarīgāk, funkcionēt grupu dzīvoklī. Grupu dzīvoklī ir iebūvēta virtuve, dušas telpas un tualetes, kas piemērotas cilvēkiem ar kustību traucējumiem.

Pakalpojumu centra iemītniekiem ikdienā tiek organizētas ēst gatavošanas un sadzīves prasmju veicinošas nodarbības, darba prasmju attīstīšanas aktivitātes, personīgā budžeta plānošana, kā arī radošās aktivitātes. Pakalpojumu centrā kopīgi tiek atzīmēti gadskārtu svētki, kā arī iedzīvotāju dzimšanas dienas un citi, svinīgi notikumi. 2022.gadā pakalpojumu centrs turpina sadarbību ar Irlavas kopienas centru un vietējām (Irlavas pagasta) biedrībām.

Pakalpojumu centra iemītniekiem ir iespēja izmantot citus, Tukuma novada sociālos pakalpojumus. Vairāki pakalpojumu centra iemītnieki, divas reizes nedēļā, apmeklē dienas aprūpes centru „Saime” vai kopienas centru “Rīti”, kur kopīgi tiek aizvadītas gan ikdienas aktivitātes, gan svinēti svētki. Nokļūšanu uz/no dienas aprūpes centru „Saime” vai kopienas centru “Rīti”, nodrošina Tukuma novada sociālā dienesta specializētais transports. Vienam pakalpojuma centra iemītniekam ir pastāvīgs darbs pie vietējā uzņēmēja.

Pakalpojuma centra iemītnieki, turpina darboties mazdārziņā un teritorijā uzstādītajā siltumnīcā, lai papildinātu savas ēdienreizes ar dārzeņiem un garšaugiem, kā arī tiek audzēti ziedi skaistumam un pašu iedzīvotāju priekam.

2022.gadā grupu dzīvokļa pakalpojumu kopumā saņēma 12 personas. Kopējā sociālo pakalpojumu centra “Mežrozītes” 2022.gada budžeta izpilde 70470 *euro*.

Grupu dzīvoklis Meža ielā 4-43, Tukumā

No 2019.gada Tukumā, Meža ielā 4-43, darbojas grupu dzīvoklis trīs personām. Grupu dzīvoklī ir 24 stundu attālinātā uzraudzība, ar drošības pogas palīdzību.

2022.gadā kopumā, pakalpojumu saņēma 4 personas. Iemītnieki ikdienā paši gatavo sev ēst, uzkopj savu istabu un koplietošanas telpas. Viens no iemītniekiem ir nodarbināts Tukuma pilsētā.

Divi grupu dzīvokļa iemītnieki turpina saņemt pakalpojumu ES struktūrfondu projekta „Deinstitutionalizācija un sociālie pakalpojumi personām ar invaliditāti un bērniem” ietvaros.

Savu brīvo laiku grupu dzīvokļa iemītņieki organizē pēc saviem ieskatiem un personīgajām interesēm.

Kopējā grupu dzīvokļa 2022.gada budžeta izpilde 1997 *euro*.

Sociālo pakalpojumu centrs “Lodes”

2021.gada septembrī, pārbūvētā ēkā Jaunpils pagastā, deinstitutionalizācijas procesa ietvaros, tika atklāts sociālo pakalpojumu centrs “Lodes” (turpmāk arī pakalpojumu centrs), kurā tiek nodrošināta diennakts sociālā rehabilitācija, aprūpe un patstāvīga dzīvesvieta pilngadīgām personām ar garīga rakstura traucējumiem, kurām ir objektīvas grūtības dzīvot pastāvīgi, bet nav nepieciešama atrašanās ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijā. Grupu dzīvokļu māja “Lodes” Tukuma novada Jaunpils pagastā tapa projekta Nr.9.3.1.1/19/I/009 “Deinstitutionalizācija – sociālo pakalpojumu infrastruktūras izveide un attīstība Tukuma novada Jaunpils - Viesatu pagastu pārvaldē” ietvaros.

Ēkā izbūvētas 9 grupu dzīvokļu vietas, kā arī divas Atelpas brīža pakalpojuma vietas, pilngadīgām personām ar garīga rakstura traucējumiem, kas ietver kvalificēta aprūpes un uzraudzības pakalpojuma sniegšanu. Atelpas brīdis ir īslaicīgs sociālās aprūpes pakalpojums, kas ietver klientu uzraudzību un pašaprūpes nodrošināšanu, kā arī drošu, saturīgu un lietderīgu dienas organizēšanu, sekmējot personas vispusīgu attīstību. Atelpas brīža vietā, nodrošinot klientam īslaicīgu aprūpi, tuviniekiem tiks dota iespēja pilnvērtīgi atpūsties, atstājot pilngadīgo ģimenes locekli speciālistu uzraudzībā diennakti.

Pakalpojumu centra iemītņiekiem ir iespēja izmantot citus Tukuma novada sociālos pakalpojumus - pieci pakalpojumu centra iemītņieki, divas reizes nedēļā apmeklē dienas aprūpes centru „Saime” vai kopienas centru “Rīti”. Ja nepieciešams, nokļūšanu uz/no dienas aprūpes centra „Saime” un kopienas centru “Rīti”, nodrošina Tukuma novada sociālā dienesta specializētais transports. Vienam pakalpojuma centra iemītņiekam ir pastāvīgs darbs, pie vietējā uzņēmēja.

Pakalpojuma centra iedzīvotāji, ir sākuši veidot savas tradīcijas, kopīgi svinot centra atklāšanas pasākumu, valsts un gadskārtu svētkus.

2022.gadā, grupu dzīvokļa pakalpojumu saņēma 6 personas. Kopējā sociālo pakalpojumu centra “Lodes” 2022.gada budžeta izpilde 43947 *euro*.

Tukuma patversme

Tukuma patversme (turpmāk – Patversme) ir Tukuma novada sociālā dienesta Izmitināšanas pakalpojumu nodaļas apakšvienība, kura pašvaldībā nodrošina īslaicīgu naktsmītni, siltu uzturu, personīgās higiēnas iespējas, sociālā darbinieka konsultācijas, personām bez noteiktas dzīvesvietas. Ja gaisa temperatūra ārā ir zemāka par -10°C , tiek nodrošināta klientu uzņemšana telpās visu diennakti. Ar ģimenes ārsta izziņu par veselības stāvokli, slimības periodā, Patversmē var uzturēties visu diennakti.

Patversmes klientiem ir iespēja, divas reizes nedēļā, saņemt medmāsu konsultācijas un medicīnisko aprūpi Patversmes telpās.

Patversmes pakalpojumu Tukuma patversmē 2022.gadā saņēma 61 persona (11 sievietes un 50 vīrieši), 13 no tām bija pensionāri, 20 – personas, kurām noteikta invaliditāte.

2022. gadā, vēl joprojām, aktuāls ir jautājums par sociālās aprūpes un uzraudzības nodrošināšanu bezpajumtniekiem, jārisina jautājumi par dokumentu noformēšanu ārstēšanai stacionārā un ievietošanai ilgstošas aprūpes iestādēs. Šāda situācija izskaidrojama ar to, ka bezpajumtnieki sociālā darbinieka redzeslokā nonāk ar nopietnām un ielaistām veselības problēmām, personas patstāvīgi nespēj nodrošināt savas pamatvajadzības, viņām nepieciešama medicīniskā un sociālā aprūpe. Situāciju saasina pajumtes, sociālo attiecību, finansiālo resursu neesamība.

Patversmē turpina izmitināt, vienkāršoti pielāgotās telpās, iereibušas personas bez noteiktas dzīvesvietas, jo iereibušu personu izmitināšanas jautājums pašvaldībā, jau ilgstoši, nav atrisināts.

2022.gadā sadarbībā ar Latvijas Sarkanā Krusta Tukuma komiteju, turpinājās zupas virtuves darbība 3 reizes nedēļā, iedzīvotājiem kopumā izdalītas 6550 zupas porcijas.

Patversmes telpās darbojas HIV profilakses punkts un šļirču apmaiņas punkts, kuros, uz terminētā līguma pamata, strādā ielu darbinieks. Pateicoties abu punktu darbībai, 2022.gadā tika nodrošināti sekundārās profilakses darbi narkotiku lietotājiem. Tika izplatīta izglītojoša informācija narkotiku lietotāju vidū, motivējot lietotājus uzsākt ārstēšanos no atkarībām, bija iespēja veikt dažādu infekciju slimību testus. Tukuma pašvaldībā HIV profilakse un šļirču apmaiņa notiek sadarbībā ar Slimību profilakses un kontroles centru.

Ielu darbinieks intravenozo lietotāju vidū veica šļirču un adatu apmaiņu, prezervatīvu izdali un informāciju par šļirču apmaiņas punkta sniegtajiem pakalpojumiem. 2022.gadā tiek turpināts veikt ielu darba elektronisko uzskaiti, kurā ir atspoguļota informācija par savāktu izlietoto šļirču un adatu skaitu, par izsniegto sterilo šļirču, adatu un citu materiālu skaitu.

Patversmes 2022.gada budžeta izpilde 112423 *euro*.

Pansija Ķiršu ielā 10, Kandavā

Kopš 2022.gada jūnija, Pansija Ķiršu ielā 10, Kandavā, ir Tukuma novada sociālā dienesta Izmitināšanas pakalpojumu nodaļas apakšvienība, kas nodrošina mājokli, diennakts uzraudzību, atbalstu pašaprūpē un, ja nepieciešams, atbalstu sociālo problēmu risināšanā pensijas vecuma personām vai pilngadīgām personām, ja saskaņā ar sociālā

darbinieka izvērtējumu personām ir nepietiekamas funkcionālās spējas. 2022.gadā Pansijas pakalpojumu saņēma 24 personas.

Pansijas kopējā budžeta izpilde 2022.gadā ir 101045 *euro*.

2.4 ASISTENTA PAKALPOJUMS PAŠVALDĪBĀ

No 2021.gada 1.jūlija Tukuma novadā ir pieejams asistenta pakalpojums saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem Nr.316 “Noteikumi par asistenta, pavadoņa un aprūpes pakalpojumu personām ar invaliditāti”.

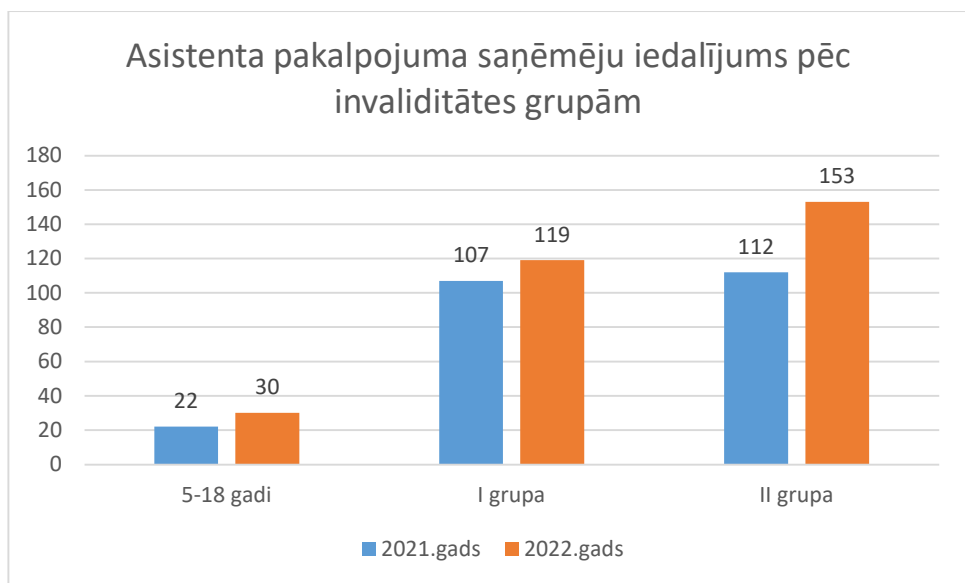
Asistentu pakalpojumu nodrošināšanai 2022.gadā ir izlietoti 690 086,55 *euro*. Valsts atbalstīto asistenta pakalpojumu Tukuma novadā 2022.gadā saņēmuši 286 klienti, kas salīdzinot ar 2021.gadu ir palielinājies par 41 klientu. (skat. 2.4.1.attēlu) Pakalpojuma nodrošināšanā piedalījās 297 asistenti.

2.4.1.att.Asistentu pakalpojumu saņēmēju (klientu) skaits 2021.un 2022.gadā

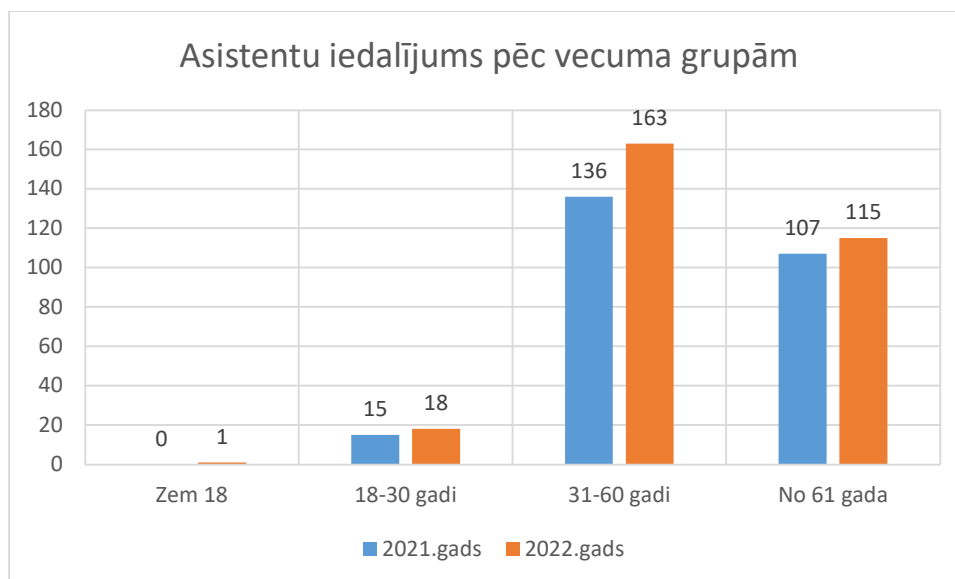
Klientu skaits un tā salīdzinājums 2021. un 2022.gadā pēc invaliditātes grupas aplūkojams 2.4.2.attēlā.

Pieaudzis asistenta pakalpojumu saņēmēju skaits tādās grupās kā personas no 5-18 gadu vecumam 2021.gadā – 22 bērni, savukārt, 2022.gadā bija 30 bērni. Pieaudzis ir arī pilngadīgo pakalpojuma saņēmēju skaits. 2021.gadā pakalpojumu saņēmuši 107 personas ar 1.grupas invaliditāti un 119 personas ar 2.grupas invaliditāti, bet 2022.gadā pakalpojumu saņēma 112 personas ar 1.grupas invaliditāti un 153 personas ar 2.grupas invaliditāti.

2.4.2.att. Asistenu pakalpojuma saņēmēju iedalījums pēc invaliditātes grupām

Analizējot informāciju par asistentiem, apkopota informācija arī par asistentu vecumu grupām (sk. 2.4.3.att.) Vecumā no 18 – 30 gadiem asistenta pakalpojumu 2021.gadā nodrošināja 15 personas. 2022.gadā – 18 personas. No tiem 2021.gadā šai vecuma grupā 8 personas ir sievietes un 7 personas ir vīrieši, bet 2022.gadā 10 personas ir sievietes un 8 vīrieši. Pārsvars asistentu skaitā ir vecumā no 31 līdz 60 gadu vecumam, kur asistenta pakalpojumu 2021.gadā sniedza 136 personas un 2022.gadā 163 personas. 2021.gadā no tiem 96 personas ir sievietes, kas ir uzņēmušās sniegt pakalpojumu un 40 vīrieši, savukārt, 2022.gadā pakalpojumu šai vecuma grupā sniedz 117 sieviešu dzimuma pārstāves un 46 vīriešu dzimuma pārstāvji. Vecuma grupā no 61 gada vecuma asistenta pakalpojumu 2021.gadā sniedza 107 personas un 2022.gadā pieaudzis asistentu skaits līdz 115 asistentiem, kas nozīmē, ka asistentu pakalpojumu sniedz personas pirms pensijas un pensijas vecumā. No tiem 2021.gadā pakalpojumu sniedz 71 sieviete un 36 vīrieši, bet 2022.gadā pakalpojumu sniedz 77 sievietes un 38 vīrieši. Ar 2022.gadu, pirmo reizi, ir nākusi arī viena asistente, kura vēl nav sagaidījusi pilngadību.

2.4.3.att.Asistentu iedalījums pēc vecuma grupām

Apkopojot informāciju par asistentu un klientu savstarpējo radniecību, redzams, ka vairākums no klientiem par asistentiem sev izvēlējušies ģimenes locekļus. 2021.gadā pakalpojumu sniedza 190 asistentu un 76 personas nebija saistītas ar radniecību. 2022.gadā pakalpojumu sniedza 223 asistentu, ar kuriem bija radniecība un 78 personas bez radniecības ar klientu. Tas skaidrojams ar to, ka tuviniekiem ir vairāk izpratnes par cilvēkiem ar īpašām vajadzībām. Ir savstarpējā uzticība un pieredze vairāku gadu garumā rūpējoties par cilvēku ar īpašām vajadzībām. Tomēr šo pienākumu veikušas arī citas klientu uzticības personas - ģimene draugi, paziņas, kaimiņi u.c.

2.5 PROJEKTI

Pārskata gadā turpina realizēt sadarbības projektu „Slimību profilakses un kontroles centrs” par HIV profilakses bezmaksas punkta darbību Tukumā. 2022.gadā saņemtas bezmaksas medicīniskās preces par kopējo summu 448,15 *euro* un izdalītas medicīniskās preces par summu 637,13 *euro* apmērā.

2016.gadā uzsākta dalību ES struktūrfondu projektā „Deinstitutionalizācija un sociālie pakalpojumi personām ar invaliditāti un bērniem”. Tukuma novada Dome un Rīgas plānošanas reģions 2016.gada 26.februārī ir noslēdzis sadarbības līgumu Nr. TND/2-58.9/16/49 „Par ES struktūrfondu projekta „Deinstitutionalizācija un sociālie pakalpojumi personām ar invaliditāti un bērniem” īstenošanu” (turpmāk – Sadarbības līgums).

Kopumā Sadarbības līgums paredz, ka Tukuma novada Dome īsteno 10 projekta darbības. Ar projekta atbalstu pašreiz tiek īstenota 1. darbība „Atbalsta plāna izstrāde - individuālo vajadzību izvērtēšana un individuālo sociālās aprūpes vai sociālās rehabilitācijas plāna izstrāde personām ar garīga rakstura traucējumiem, bērniem no bērnu sociālās aprūpes centriem un bērniem ar funkcionāliem traucējumiem”.

Personām, kurām ir veikts atbalsts plāna izstrāde (1. darbība), ir uzsākta projekta 5. darbības „Sabiedrībā balstītu pakalpojumu īstenošana personām ar garīga rakstura traucējumiem neatkarīgai dzīvei sabiedrībā” un 6. darbības „Sociālās rehabilitācijas

pakalpojumu, īslaicīgās aprūpes jeb „Atelpas” brīža pakalpojumu un Aprūpes pakalpojumu īstenošana bērniem ar funkcionāliem traucējumiem” nodrošināšana. Projekts paredz finansējumu minēto darbību īstenošanai, savukārt darbību nodrošināšanu saskaņā ar Sadarbības līgumu īsteno Tukuma novada Dome.

2022.gadā nodrošināti sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu īstenošanai nodrošināti grupu dzīvokļa pakalpojumi 9 personām ar garīga rakstura traucējumiem, dienas aprūpes pakalpojums 8 personām, atbalsta personas pakalpojums sniegts 2 personām un aprūpes mājās pakalpojums 3 personām. 2022.gadā izlietots kopējais finansējums 35513,81 *euro* (t.sk. sniegtie dienas aprūpes centra pakalpojumi 3576,12 *euro*, grupu dzīvokļa pakalpojumi 26937,19 *euro*, atbalsta personas pakalpojums 1666,00 *euro* un aprūpe mājās pakalpojums 3334,50 *euro*).

Nodrošinātie sociālās rehabilitācijas pakalpojumi bērniem ar funkcionāliem traucējumiem un viņu likumiskajiem apgādniekiem, aprakstīti sadaļā “Centrs “Avotiņš””

Labklājības ministrijā no 2015. gada tiek īstenots projekts (Nr. 9.2.1.1/15/I/001) "Profesionāla sociālā darba attīstība pašvaldībās", kur viena no aktivitātēm ir metodiku izstrāde pašvaldību sociālo dienestu sociālajiem darbiniekiem darbam ar klientu mērķa grupām, kā arī sociālo darbinieku apmācība šo metodiku ieviešanai darbā. Metodiku izstrādā jomas profesionāļi, kuriem ir pieredze darbā ar konkrēto mērķa grupu, kā rezultātā tiek izveidots vienots metodiskais materiāls un izstrādātas klātienē un e-mācību programmas. Metodikas izstrādes procesā veic metodiskā materiāla aprobēšanu, kas tiek īstenota pilotprojektu veidā.

Viena no metodikām ir "Sociālais darbs kopienā", kurā Tukuma novada pašvaldība kā sadarbības partneris šo metodiku aprobē.

No Tukuma novada sociālā dienesta projektā “Profesionālā sociālā darba attīstība pašvaldībās” ir iesaistīta arī Rehabilitācijas nodaļas sociālā darbiniece. Mācību apjoms ir 13 mācību dienas. Pilotprojekta īstenošana metodikas aprobēšanai plānota no 2022. gada 1.novembra līdz 2023.gada 30.aprīlim.

Divi darbinieki no atbalsta nodaļas pieaugušām personām iekļautas pilotprojekta “Krīzes intervence sociālajā darbā un psihosociālā konsultēšana krīzē” aprobēšanas mācību grupā .

3. KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU

2022.gada 27.maijā Tukuma Kultūras namā tika organizēta **Domnīca “Pazudušie bērni”**, kuras mērķis bija aktualizēt ārpusģimenes aprūpes pakalpojumu nepieciešamību bez vecāku gādības palikušiem Tukuma novada bērniem ar smagiem funkcionāliem traucējumiem, analizēt iespējas veidot ģimeniskai videi pietuvinātu ārpusģimenes aprūpes pakalpojumu šādiem bērniem Tukuma novadā. Domnīcas gaitā ar prezentācijām un pieredzes stāstiem uzstājās gan ārpusģimenes aprūpes pakalpojumu sniegšanā iesaistītas personas (VSAC “Rīga” filiāles “Rīga” vadītāja Ilze Dzene, VSAC “Rīga” filiāles “Rīga” sociālā darbiniece Ēstere Zemīte, audžuģimeņu pārstāve Larisa Bērziņa), gan arī bērnu un bez vecāku gādības palikušu bērnu tiesību aizstāvošo organizāciju pārstāves (LR Tiesībsarga Bērnu tiesību nodaļas vadītājas vietniece Laila Henzele, SAIF ģimeņu atbalsta centra “Terēze” vadītāja Ārija Martukāne). Apkopojot izskanējušos pieredzes stāstus un analizējot dažādu ārpusģimenes aprūpes pakalpojumu formu atbilstību bērna labākajām interesēm, tika nonākts pie tā, ka bērniem ar smagiem funkcionāliem traucējumiem atbilstošākais būtu ģimeniskai videi pietuvināts, maksimāli sabiedrībā balstīts pakalpojums, kas būtu nodrošināms bērnu izcelsmes pašvaldībā, respektīvi, Tukuma novadā.

2022.gada vasarā Tukuma Ledus hallē, Kandavas sporta hallē un Jaunpils pilī tika izstādīta mākslinieces Ēsteres Zemītes **gleznu izstāde “Pazudušie bērni”**, kurās attēloti Kapseļu ielas aprūpes centra bērnu portreti.

Pārskata periodā no 15. līdz 16.augustam viesu namā “Tauriņi” Bērziema pagastā, Tukuma novadā norisinājās **ģimeņu kopā būšanas pasākums “Mēs esam kopā”**, kurā piedalījās 10 bērni un 7 vecāki. Pasākums tika organizēts ar mērķi apzināt ģimenes resursus, veidot un attīstīt atbalsta sistēmas, veicināt kopā būšanas nepieciešamību un vērtību.

4. 2023.GADĀ PLĀNOTIE PASĀKUMI

Sociālie pakalpojumi

Nodrošināt pašvaldības teritorijā dzīvojošo iedzīvotāju vajadzībām atbilstošus sociālos pakalpojumus:

1. Dienas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas centra pakalpojums (dienas aprūpes centrs „Saime”).
2. Dienas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas centra pakalpojums (Dienas aprūpes centrs „Saimīte”).
3. Dienas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas centra pakalpojums personām ar garīgā rakstura traucējumiem (Dienas aprūpes centrs “Saulespuķe”);
4. Dienas centra pakalpojums senioriem (Dienas aprūpes centrs “Rīti”);
5. Patversmes pakalpojums ģimenēm ar bērniem (Patversme ģimenēm ar bērniem, Slampes pag)
6. Sociālās rehabilitācijas pakalpojums ar izmitināšanu (Atbalsta dzīvokļi);
7. Sociālās rehabilitācijas pakalpojumi bērniem ar invaliditāti (Centrs “Avotiņš”)
8. ESF projektu realizācija (Deinstitutionalizācija un sociālie pakalpojumi.)

2018. gada – 2023.gada 31. decembrim plānots attīstīt sabiedrībā balstītus pakalpojumus – Specializētās darbnīcas personām ar GRT, grupu dzīvokļa pakalpojuma personām ar vidēja smaguma rakstura traucējumiem Celtnieku ielā 3, Tukumā, Tukuma novadā, Grupu mājas pakalpojums personām ar smagiem garīga rakstura traucējumiem adresē “Rīti” Slampes pagastā, Tukuma novadā. Pakalpojumus plānots attīstīt izmantojot ERAF finansējumu.